

Jaarrekening 2019

Stichting Spaarne Gasthuis

INHOUDSOPGAVE

5.1	Jaarrekening 2019	Pagina
5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2019	4
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2019	5
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2019	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019	17
5.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	28
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	29
5.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	30
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (geconsolideerd)	31
5.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2019	33
5.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2019	41
5.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2019	42
5.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	43
5.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019	44
5.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	51
5.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	52
5.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	53
5.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (enkelvoudig)	54
5.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2019	55
5.1.20	Gebeurtenissen na balansdatum	58
5.1.21	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	60
5.2	Overige gegevens	
5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	61
5.2.2	Nevenvestigingen	61
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	62

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2019
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-19</u> x 1.000	<u>31-dec-18 *</u> x 1.000
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	11.426	12.946
Materiële vaste activa	2	285.676	293.041
Financiële vaste activa	3	593	655
Totaal vaste activa		297.695	306.642
Viottende activa			
Voorraden	4	5.020	5.025
Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten	5	8.388	7.861
Debiteuren en overige vorderingen	7	78.618	85.767
Effecten	8	4.506	4.066
Liquide middelen	9	55.223	49.610
Totaal viottende activa		151.755	152.329
Totaal activa		<u>449.450</u>	<u>458.971</u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	10	4.066	4.066
Wettelijke reserve		4.649	5.255
Bestemmingsreserves		30.965	31.024
Bestemmingsfondsen		1.000	1.000
Algemene en overige reserves		129.850	121.565
Totaal groepsvermogen		170.530	162.910
Voorzieningen	11	15.560	12.424
Langlopende schulden	12	148.723	174.022
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	13	114.637	109.615
Totaal kortlopende schulden		114.637	109.615
Totaal passiva		<u>449.450</u>	<u>458.971</u>

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

5.1.2 Geconsolideerde resultatenrekening over 2019

	<u>Ref.</u>	<u>2019</u> x 1.000	<u>2018 *</u> x 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	423.710	397.410
Subsidies	17	22.690	22.544
Overige bedrijfsopbrengsten	18	36.027	35.199
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>482.427</u>	<u>455.153</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	227.604	208.722
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	33.072	30.687
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	0	0
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	59.812	57.237
Overige bedrijfskosten	23	147.545	138.759
Som der bedrijfslasten		<u>468.033</u>	<u>435.405</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		14.394	19.748
Financiële baten en lasten	24	-6.268	-7.861
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	25	-506	-724
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>7.620</u>	<u>11.163</u>
Belang derden	26	0	0
GROEPSRESULTAAT BOEKJAAR		<u>7.620</u>	<u>11.163</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2019</u> x 1.000	<u>2018 *</u> x 1.000
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene en overige reserves Ziekenhuis		6.600	9.593
Algemene en overige reserves Ziekenhuis (resultaat SAHZ)		1.087	1.738
Algemene en overige reserves Ziekenhuis (resultaat Steunstichting)		-8	-168
Bestemmingsreserve Interconfessionele doelstellingen		-59	0
		<u>7.620</u>	<u>11.163</u>

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	2019		2018 *	
	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		14.394		19.748
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	33.072		30.687	
- mutaties voorzieningen	3.136		-2.684	
- mutaties in vermogen	0		3.505	
		36.207		31.508
Veranderingen in werkkapitaal:				
- voorraden	5		-293	
- mutatie onderhanden werk u.h.v. DBC-zorgproducten	-528		720	
- vorderingen	7.150		-7.865	
- effecten	-440		224	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	5.022		-17.230	
		11.209		-24.444
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		61.810		26.812
Betaalde interest	-6.645		-7.651	
Resultaat deelneming	-66		-152	
Belang derden	0		75	
Vennootschapsbelasting	-506		-724	
Waardemutatie effecten	443		-133	
		-6.774		-8.585
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		55.036		18.227
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-25.388		-25.069	
Desinvesteringen materiële vaste activa	143		0	
Investerings projecten OHW materiële vaste activa	2.061		0	
Investerings immateriële vaste activa	-882		-843	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0		0	
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	-153		-463	
Uitgegeven leningen u/g	0		0	
Aflossing leningen u/g	215		191	
		-24.006		-26.184
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-24.006		-26.184
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	0		20.000	
Aflossing langlopende schulden	-25.495		-21.977	
Overige mutaties	76		-1.503	
		-25.418		-3.480
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-25.418		-3.480
Netto kasstroom		5.613		-11.437
Stand geldmiddelen per 1 januari		49.610		61.047
Stand geldmiddelen per 31 december		55.223		49.610
Mutatie geldmiddelen		5.613		-11.437

Toelichting:

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Spaarne Gasthuis is statutair (en feitelijk) gevestigd in Hoofddorp, op het adres Spaarnepoort 1, 2134 TM in Hoofddorp en is geregistreerd onder KvK-nummer 41225010.

De Stichting heeft ten doel de gezondheidszorg te bevorderen, onder meer door de instandhouding, het beheer en de exploitatie van voorzieningen binnen welke taken op het gebied van de gezondheidszorg in de ruimste zin wordt uitgeoefend, waaronder één of meer ziekenhuizen, thans zijnde het Spaarne Gasthuis.

De Stichting bereikt haar doel door: het leveren van onderzoeken, behandeling en verzorging aan patiënten en cliënten conform vigerende kwalitatieve maatstaven terzake;

-het scheppen van een goed werkklimaat voor medewerkers en medisch specialisten verbonden aan de Stichting;

-het geven van onderwijs dan wel het verlenen van bijstand aan instituten voor onderwijs ten behoeve van medisch specialistische, verpleegkundige, paramedische en andere opleidingen;

-het plegen van overleg en het samenwerken met andere instellingen en voorzieningen voor gezondheidszorg plaatselijk, regionaal, nationaal en internationaal.

Het Spaarne Gasthuis is een topklinisch opleidingsziekenhuis.

Stichting Spaarne Gasthuis staat aan het hoofd van de groep zoals weergegeven in de paragraaf Consolidatie.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655 en Titel 9 Boek 2 BW.

De grondslagen die worden toegepast over de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsparagraaf

Voor een nadere toelichting op de consequenties van de uitbraak van de wereldwijde Covid-19 pandemie en de consequenties voor de instelling wordt verwezen naar paragraaf 5.1.20 Gebeurtenissen na balansdatum.

De Raad van Bestuur streeft er naar de best mogelijke informatie te verkrijgen om de risico's te beoordelen en passende maatregelen door te voeren om daarop in te spelen. Stichting Spaarne Gasthuis heeft een aantal maatregelen genomen om de effecten van het Covid-19-virus te bewaken en te voorkomen en blijven dat ook in de toekomst doen. Deze maatregelen bestaan onder andere uit veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers (zoals persoonlijke beschermingsmiddelen, beperking van sociale contacten en vanuit huis werken), evaluatie van contracten, aantrekken van aanvullende financiële middelen ter ondersteuning van de continuïteit van onze bedrijfsvoering en communicatie met onze belangrijkste stakeholders.

De zorgverzekeraars hebben aan de ziekenhuizen en UMC's, bij brief d.d. 17 maart respectievelijk 21 april 2020, laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd wordt. Bij het bepalen van de benodigde bekostiging voor de continuïteit in deze situatie zijn de bestaande afspraken voor 2020 tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars het uitgangspunt.

Daarbij wordt rekening gehouden met: 1) extra kosten die in verband met het coronavirus gemaakt worden na goedkeuring in ROAZ-verband en in afstemming met de meest betrokken zorgverzekeraar(s). Dit geldt ook voor kosten die redelijkerwijs in lijn liggen met de binnen de ROAZ gemaakte afspraken, 2) mogelijke effecten van de verschuivingen binnen het zorgaanbod van de zorgaanbieder en 3) vaste kosten die ten gevolge van de coronavirus niet worden gedekt in de Zorgverzekeringswet als gevolg van omzetterding.

Gezien bovenstaande toezegging is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Stichting Spaarne gasthuis haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2019 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar met uitzondering van hetgeen vermeld is in de paragrafen vergelijkende cijfers 2018 en foutenherstel en stelselwijziging verwerking groot onderhoud.

Vergelijkende cijfers 2018 en foutenherstel

De vergelijkende cijfers van 2018 zijn waar nodig geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken. Dit is van toepassing voor de posten overige opbrengsten en vorderingen op gelieerde partijen. Voorts zijn de cijfers van 2018 van zowel de geconsolideerde balans als de geconsolideerde resultatenrekening aangepast.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Het Spaarne Gasthuis bezit een aandeel in de deelneming Vijf Meren Kliniek B.V. Tot en met 2018 werd deze entiteit voor 100% meegeconsolideerd. Het aandeel in de Vijf Meren Kliniek B.V. is op 31 december 2019 gewijzigd van een belang van 51% in een belang van 45%. Ondanks het feit dat gedurende 2018 en 2019 sprake was een meerderheidsbelang voor het Spaarne Gasthuis, was voor beleidsbepalende besluiten altijd 75% van de stemrechten nodig. Het belang dient derhalve gekenmerkt te worden als een joint venture. Op basis van deze feiten is de deelneming Vijf Meren Kliniek B.V. vanaf 1 januari 2018, overeenkomstig RJ 150, retrospectief verwerkt als deelneming op de geconsolideerde balans waarbij waardering tegen netto vermogenswaarde plaatsvindt. De Vijf Meren Kliniek B.V. wordt derhalve niet meer meegeconsolideerd. De boekwaarde van de deelneming per 1 januari 2018 bedraagt € 0,3 miljoen negatief. Het negatieve resultaat deelnemingen 2018 en 2019 bedraagt € 0,2 miljoen respectievelijk € 0,1 miljoen. De vergelijkende cijfers van 2018 zijn aangepast.

Het fonds onderhoud Zuiderpoort & Velservoort is in het verleden ten onrechte gepresenteerd als voorziening. Kijkende naar de contractuele bepalingen in de overeenkomsten met de huurders is sprake van een reguliere huurovereenkomst en dient een rechtstreekse verwerking van baten en lasten in de resultatenrekening plaats te vinden. Ondanks dat geen sprake is van een materiële fout, is deze correctie per 1 januari 2018 overeenkomstig RJ 150 retrospectief verwerkt omdat dit een beter inzicht geeft in het resultaat van 2019 en 2018. Derhalve zijn met ingang van 2018 ontvangen bijdragen conform het huurcontract verantwoord als overige opbrengsten (2018: € 0,5 miljoen, 2019: € 0,4 miljoen) en de onderhoudskosten als materiële kosten (2018: € 0,4 miljoen, 2019: € 0,2 miljoen). Vervangingsinvesteringen en groot onderhoud zijn geactiveerd (2018: nihil, 2019: € 0,4 miljoen). Het totale positieve effect in het resultaat van 2018 respectievelijk 2019 van deze foutenherstel voor "Fonds onderhoud Zuiderpoort & Velservoort" bedraagt derhalve € 0,1 miljoen voor 2018 respectievelijk € 0,2 miljoen voor 2019. De stand van het fonds per 1 januari 2018 ter waarde van € 2,2 miljoen is conform RJ 150 ten gunste van het eigen vermogen verwerkt. De vergelijkende cijfers over 2018 zijn aangepast. In de balans leidt deze aanpassing tot een toename van het eigen vermogen ultimo 2018 met € 2,3 miljoen van € 106,4 miljoen naar € 108,6 miljoen. Voorts kent de stand van het fonds onderhoud Zuiderpoort & Velservoort, zoals gepresenteerd onder de voorzieningen, ultimo 2018 een positie van nihil.

Stelselwijziging verwerking groot onderhoud

Sinds 1 januari 2019 stelt de Richtlijnen voor Jaarverslaggeving, RJ212.445, dat het niet langer toegestaan is om de kosten van groot onderhoud in de winst-en-verliesrekening te verwerken. Het Spaarne Gasthuis heeft besloten per 1 januari 2019 de componentenbenadering toe te passen en de kosten voor groot onderhoud conform RJ212.201/445 als onderdeel van de boekwaarde van het actief te verwerken in de jaarrekening.

Voor het toepassen van de componentenbenadering zoals beschreven in RJ212.201/445 is in de Richtlijnen voor Jaarverslaggeving een overgangsmaatregel opgenomen. Deze overgangsmaatregel biedt de mogelijkheid om het groot onderhoud prospectief te verwerken (en dus niet met aanpassing van het verleden). Deze overgangsmaatregel mag alleen worden toegepast voor activa die reeds op 1 januari 2019 aanwezig is.

Het Spaarne Gasthuis heeft de keuze gemaakt gebruik te maken van deze overgangsmaatregel en de stelselwijziging prospectief in de jaarrekening 2019 te verwerken. Als gevolg van deze keuze is geen sprake van een vermogensmutatie per 1 januari 2019.

Het effect van deze stelselwijziging op het resultaat 2019 bestaat enerzijds uit een bate van circa EUR 0,4 miljoen omdat de posten groot onderhoud geactiveerd worden (met toepassen van een afschrijvingstermijn) en niet meer direct ten laste van het resultaat worden gebracht. Anderzijds is sprake van desinvesteringen met een boekverlies van circa EUR 0,2 miljoen omdat voor in het verleden gedane investeringen in groot onderhoud een te lange afschrijvingstermijn is gehanteerd.

Schattingswijziging levensduur materiële vaste activa locatie Haarlem Zuid

Voor de locatie Haarlem Zuid is een nieuwbouw traject gepland. De verwachte opleverdatum is januari 2027.

Uit hoofde van deze verwachte opleverdatum is besloten de resterende levensduur van de geactiveerde materiële vaste activa, zijnde de onderdelen bedrijfsgebouwen en machines en installaties aan te passen per 1 januari 2019. Als gevolg hiervan zijn de cumulatieve afschrijvingen op de balans van betreffende materiële vaste activa toegenomen met EUR 0,2 miljoen en daarmee is de boekwaarde gedaald met eenzelfde bedrag.

Bij het toepassen van eenzelfde systematiek van berekenen per 31 december 2018 toont de boekwaarde een daling van circa EUR 0,1 miljoen. Om redenen van vergelijkbaarheid is het effect van deze stelselwijziging verwerkt in hetzelfde onderdeel van de resultatenrekening (conform RJ 145.303), als waarin de oorspronkelijke schatting is verwerkt, namelijk de afschrijvingskosten. De vergelijkende cijfers 2018 zijn niet aangepast.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Consolidatie

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Spaarne Gasthuis.

In de geconsolideerde jaarrekening van de Spaarne Gasthuis zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de instelling een meerderheidsbelang heeft of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend worden financiële instrumenten, die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Participaties die zijn verworven uitsluitend met het doel om ze binnen afzienbare termijn weer te vervreemden, worden niet geconsolideerd. Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte resultaten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

De consolidatie betreft de volgende stichtingen en vennootschappen:

- Stichting Spaarne Gasthuis
- Stichting Apotheek der Haarlemse Ziekenhuizen*
- Stichting Diaconessenhuis/Mariastichting tot steun a/h Interconfessioneel Spaarne Ziekenhuis (hierna: Steunstichting)**
- Transpaarne Holding B.V. (100%) ** met de volgende dochtermaatschappij: • SpaarnePark B.V. (100%) **

In de consolidatie worden de genoemde stichtingen en vennootschappen volledig opgenomen.

Sinds 31 december 2014 heeft Spaarne Gasthuis een aandelenbelang van 55% in de Vijf Meren Kliniek B.V. In deze vennootschap vinden de KNO-activiteiten van het ziekenhuis plaats. Dit aandelenbelang is in de jaren 2015-2018 met 1% verlaagd. Sinds 31 december 2019 is sprake van een belang van 45%. De Vijf Meren Kliniek B.V. werd in het verleden voor 100% meegeconsolideerd. Ondanks het feit dat gedurende 2018 en 2019 sprake was een meerderheidsbelang voor het Spaarne Gasthuis, was voor beleidsbepalende besluiten altijd 75% van de stemrechten nodig. Het belang dient derhalve gekenmerkt te worden als een joint venture. De Vijf Meren Kliniek B.V. wordt niet meer meegeconsolideerd en alleen de deelnemingswaarde en resultaat deelnemingen wordt gepresenteerd in de geconsolideerde cijfers.

De vergelijkende cijfers van 2018 in de geconsolideerde balans en resultatenrekening zijn aangepast (zie tevens paragraaf 5.1.4.1 Vergelijkende cijfers 2018 en foutenherstel). Het Spaarne Gasthuis heeft van het jaar 2015 tot en met het jaar 2019 recht op 100% van de winst en in het jaar 2020 recht op 50% van de winst van Vijf Meren Kliniek B.V. in de vorm van koopsommen.

Spaarne Prevent B.V. was voorheen een 100% dochtermaatschappij van Transpaarne Holding B.V. Deze entiteit is in 2019 opgeheven.

Alle entiteiten met * hebben hun statutaire vestigingsplaats in Haarlem.
Alle entiteiten met ** hebben hun statutaire vestigingsplaats in Hoofddorp.

Verbonden rechtspersonen

De transacties met verbonden partijen hebben onder normale marktvoorwaarden plaatsgevonden.

Activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans en resultatenrekening zijn in de jaarrekening genummerd.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Algemene grondslagen

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van een gebeurtenis uit het verleden gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Spaarne Gasthuis.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De waarderingsgrondslagen van de zorgopbrengsten en daarmee samenhangende balansposten zijnde OHW, uit hoofde van zorgproducten, nog te factureren DBC zorgproducten en voorziening rechtmatigheidsonderzoeken zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen. In de totstandkoming van de zorgopbrengsten worden schattingen opgenomen voor het verwachte eindproduct. Dit kan leiden tot eventuele effecten op overschrijding van de contractafspraken met verzekeraars en kan effect hebben op de hoogte van het gereedheidspercentage en daarmee op de onderhanden werk positie en overfinanciering.

Voorziening rechtmatigheid als onderdeel van de voorziening rechtmatigheid en contractrisico's

Sinds 2014 voeren ziekenhuizen jaarlijks een onderzoek uit naar de rechtmatigheid van hun zorgdeclaraties. De instructies voor deze onderzoeken zijn opgenomen in de handreiking rechtmatigheidscontroles MSZ die jaarlijks wordt gepubliceerd. Het ziekenhuis rapporteert de uitkomsten aan de representerende zorgverzekeraars. De zorgverzekeraars voeren een review uit en stellen de uiteindelijke afrekening vast. Aangezien de controles ten tijde van het opstellen van de jaarrekening nog onderhanden zijn en vaststelling van de resultaten door de zorgverzekeraars nog dient te gebeuren, is in de jaarrekening een schatting opgenomen voor de verwachte uitstroom van middelen inclusief impact op de omzet voor de nog te ontvangen afrekening 2019. Het Spaarne Gasthuis heeft over de uitkomsten van de handreiking 2018 en eerdere jaren overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten zijn verwerkt in deze jaarrekening en hebben niet geleid tot materiele wijzigingen in de jaarrekening.

Toerekening schadelastjaar aan boekjaar

Spaarne Gasthuis heeft met de zorgverzekeraars voor 2019 schadelastafspraken op basis van aanneemsommen en plafondafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2019 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2019 in lijn met de handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de handreiking omzetverantwoording op de omzet 2019 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2019. De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In de jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt. In de afgelopen periode zijn schadelastjaar 2016 en schadelastjaar 2017 deels afgerekend met de zorgverzekeraars. Omdat de afrekening van schadelastjaren als gevolg van meerdere aspecten een complex traject is, vraagt de finale afrekening zowel voor het Spaarne Gasthuis als voor de zorgverzekeraars in bepaalde mate nadere analyse en is de doorlooptijd van de finale afrekening relatief lang. Verwacht wordt dat de finale afrekening van schadelastjaren 2016, 2017 en 2018 in 2020 zal plaatsvinden. In de jaarrekening is de beste inschatting opgenomen van de schuldpositie met de zorgverzekeraars voor de schadelastjaren 2016-2019. Nadere analyse kan leiden tot een andere vaststelling van het finaal met elkaar af te rekenen bedrag per schadelastjaar per zorgverzekeraar.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen ontwikkel- en licentiekosten van het ziekenhuisinformatiesysteem en andere software. Deze worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen van de immateriële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van de vaste activa. De afschrijvingen worden berekend als een percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte gebruiksduur. Het afschrijvingspercentage is 10%-33%, vanaf het moment van ingebruikname. Een deel van de investeringen in het ziekenhuisinformatiesysteem bestaat uit gemaakte kosten (ontwikkelkosten). Voor het bedrag van de boekwaarde van de ontwikkelkosten wordt, conform art 365 lid 1-2 BW2T9, in het eigen vermogen een wettelijke reserve aangehouden.

Goodwill wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs en afgeschreven over de verwachte economische levensduur.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Materiële vaste activa: grond en terreinen

Grond en terreinen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Na eerste verwerking, wordt waardering op basis van actuele waarde toegepast. Hierbij wordt gezien de aard van de activa (grond en terreinen) waardering tegen opbrengstwaarde toegepast (RJ 212.403). Om de drie tot vijf jaar vindt herijking plaats op basis van taxaties, waarbij de laatste wijziging in 2018 heeft plaatsgehad.

Materiële vaste activa met uitzondering van grond en terreinen

Van de materiële vaste activa worden de bedrijfsgebouwen, machines en installaties gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve waardeverminderingen. Eenzelfde waarderingsgrondslag wordt gebruikt voor inventaris en andere bedrijfsmiddelen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage van de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Per 1 januari 2019 heeft het Spaarne Gasthuis gekozen de componentenbenadering toe te passen en de kosten voor groot onderhoud conform RJ212.201/445 als onderdeel van de boekwaarde van het actief te verwerken in de jaarrekening.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van de vaste activa. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen: 3,33% tot een restwaarde van 10% met uitzondering van locatie Haarlem-Zuid. Deze locatie (met uitzondering Zuiderpoort) kent een afschrijvingstermijn van maximaal 8 jaar en een restwaarde van nihil.
- Machines en installaties: 5-10%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10-20%
- (Medische) inventaris: 10-14%
- Automatisering: 20%

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vorderingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen waarbij afschrijvingen plaatsvinden overeenkomstig de afschrijvingstermijnen van de samenstellende delen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde. Afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening. De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten. De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Het Spaarne Gasthuis beoordeelt op elke balansdatum of een actief of een groep van activa bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Voor alle categorieën activa, die tegen kostprijs worden gewaardeerd, wordt bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering deze waardevermindering bepaald en in de resultatenrekening verwerkt. Indien de bedrijfswaardeberekening geen indicatie geeft voor bijzondere waardevermindering, vindt geen afwaardering plaats op het actief. Het Spaarne Gasthuis heeft ultimo 2019 geen bijzondere waardeverminderingen geïdentificeerd.

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van een voorziening voor incourantheid of tegen lagere opbrengstwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedge model wordt toegepast. Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast, vindt eerste waardering plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst-en-verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt.

Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting past Spaarne Gasthuis de kostprijs van dit actief aan met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt. Een verlies voor het percentage groter dan de omvang van het afgeleide instrument ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de resultatenrekening verwerkt.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

Spaarne Gasthuis documenteert de hedgerelaties in specifieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat sprake is van effectieve hedges respectievelijk dat geen sprake is van overhedges. Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor 'hedge accounting', aflopen of worden verkocht of wanneer de instelling niet langer kiest voor hedge accounting wordt hedge accounting beëindigd. De tot dat moment in het vermogen verantwoorde resultaten blijven in het eigen vermogen uitgesteld tot het moment dat de toekomstige transactie plaatsvindt. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, worden de in het eigen vermogen uitgestelde cumulatieve hedgeresultaten naar de resultatenrekening gebracht.

Periodiek wordt de effectiviteit van de hedgerelaties getoetst door vergelijking van de cumulatieve reëlewaardewijziging van de afgedekte positie met de cumulatieve waardewijzigingen van de afgeleide instrumenten. De laagste van de cumulatieve waardewijziging van de afgedekte positie en de cumulatieve waardewijziging van de afgeleide instrumenten wordt in de herwaarderingsreserve uitgesteld. Indien sprake is van een reëlewaardeafdekking (reële waarde hedge accounting) van een opgenomen actief of verplichting of niet in de balans opgenomen bindende overeenkomst worden de resultaten uit de herwaardering van het afgeleide instrument op hetzelfde moment in de resultatenrekening verwerkt als het resultaat op de afgedekte positie voor zover deze betrekking hebben op de reëlewaardewijziging van het specifieke risico van de afgedekte post of positie.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De maximale doorlooptijd van een DBC-zorgproduct bedraagt 120 dagen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars en de overfinanciering van schadejaar 2019 in mindering gebracht. Indien dit leidt tot een negatieve onderhanden werk positie, dan wordt deze post aan de creditzijde van de balans gepresenteerd. Niet gekoppelde verrichtingen worden gewaardeerd tegen kostprijs.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Effecten

Effecten opgenomen onder de vlottende activa worden gewaardeerd tegen marktwaarde. De effecten worden aangemerkt als zijnde aangehouden voor handelsdoeleinden. Waardeveranderingen van deze effecten worden verwerkt in de resultatenrekening. Indien de marktwaarde van effecten niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Niet-beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. De transactiekosten zijn verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de organisatie, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Herwaarderingsreserve

Waardevermeerderingen van vaste activa die worden gewaardeerd tegen actuele waarde worden opgenomen in de herwaarderingsreserve. Waardeveranderingen van deze activa worden direct in het eigen vermogen verwerkt, tenzij sprake is van een daling van de waarde van de vaste activa. Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van de overige reserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De waardering van de voorzieningen vindt plaats tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting(en) af te wikkelen. De gehanteerde disconteringsvoet is de marktrente behorende bij de looptijd van de betreffende voorziening. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Per individuele significante voorziening volgt hieronder een toelichting van de grondslagen voor waardering:

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

In 2019 is de reorganisatievoorziening aangewend ten behoeve van de afwikkeling van de vaststellingsovereenkomsten, dekking van personele kosten van boventalligen in het mobiliteitscentrum en overige kosten, mede als gevolg van de herorganisatie vanwege de fusie van het Kennemer Gasthuis en het Spaarne ziekenhuis. Ultimo 2019 is aan alle verplichtingen voldaan en is de stand van de voorziening nihil.

Voorziening persoonlijk levensfase budget (overgangsregeling)

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO-verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfjans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 0% vanwege de beperkte looptijd van de voorziening. Ultimo 2019 is deze regeling afgelopen waardoor de voorziening een stand van nihil kent.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening uitkering jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen op grond van de huidige personeelsregeling. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De CAO stijgingen van 2020 en 2021 zijn meegenomen in de berekening. De gehanteerde disconteringsvoet in 2019 is 0,5% en is toegepast voor de jaren 2020 en 2021. In 2018 lag de disconteringsvoet, afhankelijk van de looptijd, tussen de 1,15% en 2,05%.

Voorziening langdurig zieken

Voor medewerkers die op balansdatum langer dan zes maanden ziek zijn, is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), gebaseerd op een loondoorbetalingsverplichting van 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar. Aangezien de berekening gebaseerd is op een maximale doorbetalingsverplichting van 24 maanden is deze voorziening als kortlopend te beschouwen en is een disconteringsvoet van 0% toegepast.

Voorziening transitievergoeding

Een voorziening is gevormd voor de verplichting tot het betalen van een transitievergoeding bij het beëindigen van tijdelijke dienstverbanden, alsmede voor medewerkers waarvoor ontslag wordt aangevraagd wegens twee jaren arbeidsongeschiktheid, overeenkomstig de Wet Arbeidsmarkt in Balans (Wet WAB). De berekening is gebaseerd op de inschatting van de verwachte kans tot uitstroom vanwege arbeidsongeschiktheid of beëindiging van het tijdelijk contract. De hoogte van de transitievergoeding is berekend overeenkomstig vigerende regelgeving.

Voorziening rechtmatigheid en contractrisico's

De voorziening rechtmatigheid en contractrisico's betreft de risico's, die voortvloeien uit de geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties alsmede uit onzekerheden in contracten met de zorgverzekeraars, die kunnen leiden tot terugbetaling aan de zorgverzekeraars of tot verrekening met contractafspraken. Dit betreft met name de jaarlijkse rechtmatigheidsonderzoeken. Nuanceringen in verband met effecten uit overfinanciering en/of afgesproken kortingen zijn in mindering gebracht op de voorziening.

Voorziening medische risico's

De voorziening 'medische aansprakelijkheid' betreft de risico's ten aanzien van medische aansprakelijkheid voor het deel dat niet is gedekt vanuit de aansprakelijkheidsverzekering.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden opgenomen bij eerste verwerking tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komende jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten zorgprestaties

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord. Belangrijke onzekerheden bij de opbrengstbepaling zijn toegelicht in paragraaf 5.1.4.2., het gebruik van schattingen.

Overheidssubsidies en overige subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. De subsidies zijn berekend aan de hand van de voorschriften voor subsidiëring.

Overige bedrijfsopbrengsten

De PAAZ-opbrengsten worden verantwoord onder de Opbrengsten Zorgprestaties.

De overige bedrijfsopbrengsten zijn gebaseerd op het gefactureerde of doorberekende bedrag voor de geleverde goederen en diensten.

Opbrengsten SAHZ

Onder opbrengsten apotheek SAHZ wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen en kostprijs van ingekochte geneesmiddelen en grond- en hulpstoffen.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband.

Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Spaarne Gasthuis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Spaarne Gasthuis. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Spaarne Gasthuis betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. De dekkingsgraad per februari 2020 is 95,3% en de dekkingsgraad per 31 december 2018 was 101,3%. De minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad bij het pensioenfonds is 104,3%. In het pensioenakkoord is echter voorgesteld dat de minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad 100% wordt. Dit is nog niet wettelijk vastgelegd.

In het herstelplan laat PFZW zien dat de dekkingsgraad in 2027 weer op het vereiste niveau kan zijn. Zolang er niet genoeg geld in kas is, past PFZW dit plan elk jaar aan en legt het ter goedkeuring voor aan toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB). Het pensioenfonds voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Spaarne Gasthuis heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Spaarne Gasthuis heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening, en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is.

5.1.4.5 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen die voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten.

5.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Kosten van ontwikkeling	4.649	5.255
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	6.688	7.501
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	89	190
Totaal immateriële vaste activa	11.426	12.946

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :

Boekwaarde per 1 januari	12.946	14.326
Bij: investeringen	882	842
Af: afschrijvingen	2.403	2.222
Boekwaarde per 31 december	11.426	12.946

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. In 2019 zijn geringe investeringen gedaan (€ 0,2 miljoen) in het ziekenhuisinformatiesysteem, die worden gepresenteerd onder de kosten van ontwikkeling. In kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom is € 0,7 miljoen geïnvesteerd. □

Een deel van de investeringen in het ziekenhuisinformatiesysteem bestaat uit gemaakte kosten (ontwikkelkosten). Voor het bedrag van de boekwaarde van de kosten van ontwikkeling wordt, conform art 365 lid 1-2 BW2T9, in het eigen vermogen een wettelijke reserve aangehouden. De goodwill betreft betaalde gelden aan medisch specialisten inzake praktijkovernamen.

2. Materiële vaste activa

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
De specificatie is als volgt:		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	191.330	195.502
Machines en installaties	29.536	34.689
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	64.159	60.680
Materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	652	2.170
Totaal materiële vaste activa	285.676	293.041

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :

Boekwaarde per 1 januari	293.041	296.314
Bij: Investerings	25.388	21.997
Bij: Herwaarderings grond	0	919
Af: Afschrijvingen	30.549	28.345
Af: Geactiveerd onderhanden werk	0	0
Bij: Mutatie projecten OHW	-2.061	2.154
Af: Desinvesteringen	143	0
Boekwaarde per 31 december	285.676	293.041

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht materiële vaste activa onder 5.1.7.

Het bedrag aan investeringen 2019 bestaat voornamelijk uit investeringen in de verbouwing van de afdeling Pathologie (€ 2,9 miljoen), de renovatie van het Dialysegebouw Haarlem Zuid (€ 1,9 miljoen), ICT (€ 5 miljoen) en medische inventaris (€ 11,6 miljoen). Eind 2019 is sprake van twee onderhanden verbouwtrajecten zijnde de nieuwbouw van locatie Haarlem Zuid van € 0,5 miljoen en het project voor de totstandkoming van de Hybride OK van € 0,1 miljoen. □

In 2018 heeft een herwaardering van de grond plaatsgevonden ter waarde van € 0,9 miljoen. In 2019 heeft geen taxatie plaatsgevonden.

Uit hoofde van het voorgenomen nieuwbouw-traject van locatie Haarlem Zuid is besloten per 1 januari 2019 de resterende levensduur aan te passen rekening houdend met een verwachte opleverdatum van januari 2027. Voor nadere toelichting zie paragraaf 5.1.4.2 Schattingwijziging.

Onder de materiële vaste activa zijn geen vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft. De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Deelnemingen	352	266
Overige vorderingen	241	389
Totaal financiële vaste activa	593	655

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	655	385
Kapitaalstortingen	153	463
Resultaat deelnemingen	-66	-78
Af: Aflossing leningen	-149	-115
Boekwaarde per 31 december	593	655

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8.

De Deelnemingen bevat een verplicht betaalde bijdrage in Centramed B.A. en Medirisk zoals opgenomen in de Steunstichting en in SAHZ. Tevens is in de Deelnemingen sinds 2019 de nettovermogenswaarde van de deelneming in Vijf Meren Kliniek B.V. ter waarde van € 0,3 miljoen opgenomen in verband met een niet geconsolideerd belang van 45%. In 2018 was nog sprake van een 100% consolidatie van de cijfers van deze entiteit. De vergelijkende cijfers 2018 zijn aangepast alsof in 2018 ook al sprake is van een deelneming (zie tevens paragraaf 5.1.4.1 Vergelijkende cijfers 2018 en foutenherstel). De mutaties in 2019 in deze deelneming omvatten een kapitaalstorting van € 0,2 miljoen en een negatief resultaat deelnemingen van € 0,1 miljoen. Vanwege het feit dat er sprake is van een joint venture is gekozen voor waardering tegen netto vermogenswaarde. De vergelijkende cijfers 2018 zijn eveneens aangepast.

De overige vorderingen betreft met name een verstrekte lening aan Connect4Care B.V met een waarde van € 0,3 miljoen. Deze lening is in 2017 verstrekt. Jaarlijks wordt € 0,1 miljoen afgelost. Het rentepercentage over 2019 bedraagt 0% gezien de contractuele afspraak op niveau Euribor met een minimum van 0%.

Van de financiële vaste activa vervalt € 0,1 miljoen binnen één jaar, € 0,3 miljoen binnen één en vijf jaar en € 0,2 miljoen na vijf jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon Kernactiviteit	Verschaft kapitaal x 1.000 €	Kapitaal belang.	Eigen Vermogen x 1.000 €	Resultaat x 1.000 €
Onderlinge waarborg maatschappij voor instellingen in de Gezondheidszorg Medirisk B.A. Verzekeren van medische aansprakelijkheid.	0	-	22.780)	-6.577)
Onderlinge waarborgmaatschappij Centramed B.A. Verzekeren van medische aansprakelijkheid.	0	-	16.212)	620)
Vijf Meren Kliniek B.V. te Haarlem. (45%) Verlenen van medische zorg, met name Keel-, Neus- en Oorheelkundige zorg, en het verrichten van alle verdere behandelingen die hiermee verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.	153	45%	305	-69

Toelichting:

Op het moment van opstellen van de jaarrekening waren de gegevens over 2019 van deze partijen niet gepubliceerd of bekend. De aangegeven informatie is informatie van het boekjaar 2018.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	x 1.000	x 1.000
Medische middelen	4.699	4.674
Voedingsmiddelen	321	351
Overige voorraden	0	0
Totaal voorraden	<u>5.020</u>	<u>5.025</u>

Toelichting:

Ultimo 2019 is geen voorziening opgenomen voor incourantheid van voorraden. Hiertoe bestaat geen noodzaak. Om de continuïteit van zorg te waarborgen wordt gewerkt met minimumvoorraden.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-19</u>	<u>31-dec-18</u>
	x 1.000	x 1.000
Onderhanden werk DBC-zorgproducten	48.234	45.953
Af: ontvangen voorschotten	-40.246	-36.814
Af: voorziening overfinanciering	-785	-2.832
Onderhanden werk PAAZ	1.185	1.554
Totaal onderhanden werk	<u>8.388</u>	<u>7.861</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk per ultimo boekjaar betreft de waarde van de zorgtrajecten die nog niet zijn afgerond. Het onderhanden werk bestaat uit de waarde van DBC-zorgproducten waarvan de maximale doorlooptijd 120 dagen is. Zorgverzekeraars hebben voorschotten verstrekt voor de financiering van de onderhanden werk positie. Conform de regelgeving zijn de voorschotten van zorgverzekeraars in mindering gebracht op het onderhanden werk. Bij de verzekeraars waar de verwachte productiewaarde de contractueel afgesproken maximale productiewaarde overschrijdt, is een reservering opgenomen in de rubriek voorziening overfinanciering.

In vergelijking met het jaar 2018 is de voorziening overfinanciering afgenomen met € 2,0 miljoen als gevolg van minder overproductie in 2019 ten opzichte van 2018.

Ultimo 2019 betreft deze voorziening het schadelastjaar 2019.

De bepaling van de hoogte van de onderhanden werk positie van de PAAZ komt overeen met die van het ziekenhuis. Het onderhanden werk bestaat uit de waarde van DBC-zorgproducten waarvan de maximale doorlooptijd 360 dagen is.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

7. Debiteuren en overige vorderingen

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Vorderingen op debiteuren	20.329	27.993
Nog te factureren omzet DBC-zorgproducten	46.046	45.200
Overige vorderingen en overlopende activa	5.954	4.598
Vooruitbetaalde bedragen	2.139	2.484
Nog te ontvangen bedragen	3.099	3.699
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	1.050	1.793
Totaal overige vorderingen	<u>78.618</u>	<u>85.767</u>

Toelichting:

De vorderingen op debiteuren zijn eind 2019 € 7,7 miljoen lager dan eind 2018. De stand ultimo 2018 is hoger doordat in december 2018 meer facturaties hebben plaatsgevonden dan in december 2019 waardoor per afsluitdatum ultimo 2019 een lagere vordering resteert.

Op de vorderingen op debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht van € 0,8 miljoen (2018: € 0,7 miljoen).

De overige vorderingen ultimo 2019 bestaan voornamelijk uit vorderingen uit hoofde van masteropleidingen voor het schooljaar 2019-2020 en de nog te ontvangen beschikbaarheidsbijdragen opleidingsfonds 2019.

De nog te ontvangen bedragen bestaan o.a. uit de opgenomen vordering op het UWV van € 1,7 miljoen inzake terug te vorderen, aan personeel uitbetaalde, transitievergoedingen over de jaren 2015-2019 uit hoofde van de Regeling compensatie transitievergoeding.

De vooruitbetaalde bedragen ad € 2,1 miljoen ultimo 2019 bestaan voornamelijk uit vooruitbetalingen inzake boekjaar 2020.

De vordering op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen betreft de rekeningcourantverhouding met de Vijf Meren Kliniek B.V.

8. Effecten

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Aandelen en obligaties	4.506	4.066
Totaal effecten	<u>4.506</u>	<u>4.066</u>

Toelichting:

De effecten betreffen beleggingsfondsen die in portefeuille zijn bij Stichting Diaconessenhuis/Mariastichting tot steun a/h Spaarne Gasthuis. In de portefeuille bevinden zich geen beursgenoteerde effecten. De effecten staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

9. Liquide middelen

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Bankrekeningen	55.211	49.540
Kassen	23	70
Gelden onderweg	-12	1
Totaal liquide middelen	<u>55.223</u>	<u>49.610</u>

Toelichting:

Voor de mutatie in de liquide middelen wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersonen, met uitzondering van de verplichting die voortvloeit uit de huurovereenkomsten met derden uit hoofde van verhuur van Zuiderpoort en Velserspoort. Een deel van de nog niet aan onderhoud bestede huurbijdragen staat, conform huurovereenkomst met betreffende huurders, gereserveerd op een afzonderlijke bankrekening.

In de overeenkomst met ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. is vastgelegd dat positieve en negatieve saldi op rekeningen worden gecompenseerd voor de renteberekening en de dispositierente rekening courant. De schulden aan kredietinstellingen zijn verwerkt onder kortlopende schulden.

De gestelde zekerheden zijn beschreven onder 5.1.9.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het Eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Kapitaal	4.066	4.066
Wettelijke reserve	4.649	5.255
Bestemmingsreserves	30.965	31.024
Bestemmingsfondsen	1.000	1.000
Algemene en overige reserves	129.850	121.565
Totaal groepsvermogen	<u>170.530</u>	<u>162.910</u>

Kapitaal

	Saldo per 1-1-2019 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-12-2019 x 1.000
Het verloop is als volgt weer te geven:				
Kapitaal	4.066	0	0	4.066
Totaal kapitaal	<u>4.066</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.066</u>

Wettelijke reserve

	Saldo per 1-1-2019 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-12-2019 x 1.000
Het verloop is als volgt weer te geven:				
Wettelijke reserve IVA	5.255	0	-606	4.649
Totaal wettelijke reserve	<u>5.255</u>	<u>0</u>	<u>-606</u>	<u>4.649</u>

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1-1-2019 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-12-2019 x 1.000
Het verloop is als volgt weer te geven:				
Interconfessionele doelstellingen	764	-59	0	705
Herwaarderingsreserve	27.983	0	0	27.983
Reserves SAHZ	2.277	0	0	2.277
Totaal bestemmingsreserves	<u>31.024</u>	<u>-59</u>	<u>0</u>	<u>30.965</u>

Bestemmingsfondsen

	Saldo per 1-1-2019 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-12-2019 x 1.000
Het verloop is als volgt weer te geven:				
Innovatiefonds	1.000	0	0	1.000
Totaal bestemmingsfondsen	<u>1.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.000</u>

Algemene en overige reserves

	Saldo per 1-1-2019 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-12-2019 x 1.000
Het verloop is als volgt weer te geven:				
Steunstichting	3.951	-8	0	3.943
Reserves ziekenhuis	108.660 *	6.600	606	115.866
Minderheidsbelang derden	0 *	0	0	0
Reserves SAHZ	8.954	1.087	0	10.041
Totaal algemene en overige reserves	<u>121.565</u>	<u>7.679</u>	<u>606</u>	<u>129.850</u>

Toelichting:

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het groepsvermogen en de achtergestelde lening(en) die onder de langlopende schulden verwerkt zijn. Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2019 bedraagt € 170,5 miljoen (2018: € 162,9 miljoen).

*) Aangepast naar aanleiding van niet meeconsolideren van de Vijf Meren Kliniek en foutenherstel (zie paragraaf 5.1.4.1)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	7.620	11.163
Herwaardering materiële vaste activa	0	0
Afwaardering/herwaardering financiële vaste activa	0	0
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	0	0
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaalresultaat van de instelling	<u><u>7.620</u></u>	<u><u>11.163</u></u>

Toelichting:

Het exploitatieresultaat over 2019 is toegevoegd aan het eigen vermogen. De vermogenspositie is als gevolg hiervan versterkt.

Wettelijke reserve immateriële vaste activa

Een deel van de investeringen in het ziekenhuisinformatiesysteem die zijn geactiveerd onder de immateriële vaste activa bestaat uit interne gemaakte kosten (ontwikkelkosten). Voor het bedrag van de boekwaarde van de ontwikkelkosten ultimo 2019 ad € 4,6 miljoen wordt, conform art 365 lid 1-2 BW2T9, in het eigen vermogen een wettelijke reserve aangehouden. De vrijval ter waarde van € 0,6 miljoen is verwerkt ten gunste van de algemene en overige reserves en is zichtbaar in de kolom overige mutaties.

Bestemmingreserve Interconfessionele doelstellingen

In eerdere jaren is geld ingezameld ten behoeve van de nieuwbouw van de kerkzaal. De opgehaalde gelden overstegen de kosten voor de nieuwbouw waardoor na de bouw gelden resteerden. De raad van bestuur heeft deze gelden in 2013 bestemd voor de interconfessionele doelstellingen, met als doel hier eventueel toekomstige bouwprojecten mee te financieren voor zover deze niet middels fundraising worden gefinancierd. In 2019 is een bedrag van € 0,1 miljoen besteed aan renovatie van de gebedsruimte.

Herwaarderingsreserve

Voor de ongerealiseerde herwaarderings van grond wordt een herwaarderingsreserve aangehouden. Op moment van verkoop van de grond mag deze reserve vrijvallen ten gunste van het resultaat. In 2018 is een herwaardering van € 0,9 miljoen verwerkt. In 2019 heeft geen herwaardering plaatsgevonden. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 5.1.5.2.

Bestemmingreserve SAHZ

Conform de jaarrekening SAHZ zijn de bestemmingsreserves van de SAHZ zoals door het bestuur van de SAHZ bestemd hieronder opgenomen. Het totaal van € 2,3 miljoen betreft bestemmingsreserves voor ziekengeld, dienst- en nachtapotheek, dissertatie medicatie verificatie, proces reorganisatie, terugroepacties en opleidingsfonds.

Innovatiefonds

Het innovatiefonds zal worden besteed aan innovaties die aan de zorg ten goede komen.

Reserves Ziekenhuis

Conform de jaarrekening 2019 is het resultaat 2019 van € 7,6 miljoen toegevoegd aan de algemene en overige reserves.

Als gevolg van mutaties per 1 januari 2018 uit hoofde van foutenherstel inzake het fonds onderhoud Zuiderpoort & Velsperpoort zijn de algemene en overige reserves in het eigen vermogen per balansdatum 31 december 2018 gestegen van € 106,4 miljoen naar € 108,6 miljoen. Voor nadere uitleg wordt verwezen naar paragraaf 5.1.4.1. en specifiek het onderdeel Verslaggeving, vergelijkende cijfers 2018 en foutenherstel.

Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden betreft het belang van de KNO artsen in de Vijf Meren Kliniek B.V. Ultimo 2019 wordt deze entiteit niet meer meegeconsolideerd. Door de aanpassingen van de vergelijkende cijfers 2018 (€ 0,195 miljoen: 2018) kent deze post per 1 januari 2018 een stand van nihil.

Overige reserve SAHZ

Conform de jaarrekening 2019 van de SAHZ is het resultaattaandeel van de SAHZ van totaal € 1,1 miljoen toegevoegd aan de algemene en overige reserves.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

11. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-19	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-19
	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000	x 1.000
Voorziening uitkering jubilea	3.152	1.042	-238	0	3.956
Voorziening PLB overgangsregeling	213	0	-213	0	0
Fonds onderhoud Zuiderpoort & Velservoort	0	0	0	0	0
Reorganisatievoorziening	240	0	-6	-234	0
Voorziening rechtmatigheid en contractrisico's	5.943	3.307	-668	0	8.582
Voorziening medische risico's	1.468	1.013	-249	0	2.231
Overige voorzieningen	1.407	128	-370	-375	791
Totaal voorzieningen	12.424	5.490	-1.744	-609	15.560

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-19
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	3.299
Langlopend deel van de voorzieningen (>1 jaar < 5 jaar)	11.007
Langlopend deel van de voorzieningen (>5 jaar)	1.254
	15.560

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening uitkering jubilea

Deze voorziening dient ter dekking van de uitkeringen en lasten die samenhangen met toekomstige jubilea van het personeel. Deze voorziening is berekend als de contante waarde van de toekomstige verplichtingen en wordt berekend per balansdatum. De in het boekjaar uitbetaalde uitkeringen zijn gepresenteerd als onttrekking. Aanvullend vindt een dotatie of vrijval plaats teneinde de juiste stand per balansdatum te verantwoorden. De voorziening uitkering jubilea is ultimo 2019 gestegen vanwege de volgende oorzaken: aanpassing contante waarde, aanpassing naar pensioenakkoord 2019 en verwerkte cao-stijgingen uit hoofde van de CAO 2019-2021.

Voorziening persoonlijk levensfase budget overgangsregeling

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO-verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 0% vanwege de beperkte looptijd van de voorziening. Ultimo 2019 is deze regeling afgelopen waardoor de voorziening een stand van nihil kent.

Fonds onderhoud Zuiderpoort & Velservoort

Dit fonds is ter dekking van het periodiek onderhoud van de gebouwen Zuiderpoort en Velservoort. Contractueel is vastgelegd dat de huurders van beide panden alsmede het Spaarne Gasthuis storting doen in dit fonds. Als gevolg van mutaties per 1 januari 2018 uit hoofde van foutenherstel inzake het fonds onderhoud Zuiderpoort & Velservoort, is het saldo per 1 januari 2018 ad € 2,186 miljoen verwerkt ten gunste van het eigen vermogen alsmede is € 0,1 miljoen verwerkt ten gunste van het resultaat 2018. Derhalve is het beginsaldo per 1 januari 2019 nihil en vinden geen mutaties meer plaats in 2019 in dit fonds. Voor nadere uitleg wordt verwezen naar paragraaf 5.1.4.1. en specifiek het onderdeel Verslaggeving, vergelijkende cijfers 2018 en foutenherstel.

Reorganisatievoorziening

In 2019 is de reorganisatievoorziening aangewend ten behoeve van de afwikkeling van de vaststellingsovereenkomsten, dekking van personele kosten van boventalligen in het mobiliteitscentrum en overige kosten, mede als gevolg van de herorganisatie vanwege de fusie van het Kennemer Gasthuis en het Spaarne ziekenhuis. Ultimo 2019 is aan alle verplichtingen voldaan en is de stand van de voorziening nihil.

Voorziening rechtmatigheid en contractrisico's

De voorziening rechtmatigheid en contractrisico's is per saldo toegenomen met € 2,6 miljoen. Er is sprake van een dotatie van € 3,3 miljoen in verband met rechtmatigheidsonderzoek voor het jaar 2019 en geconstateerde aanvullende risico's in contractering met zorgverzekeraars over 2019 en voorgaande jaren. De onttrekking ad € 0,7 miljoen bestaat uit betalingen aan zorgverzekeraars in verband met afrekening van rechtmatigheidsonderzoeken van voorgaande jaren.

Voorziening medische risico's

De voorziening medische risico's betreft de risico's ten aanzien van medische aansprakelijkheid voor het deel dat niet is gedekt vanuit de aansprakelijkheidsverzekering.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen bestaan met name uit de voorziening voor ORT, de voorziening transitievergoeding en de voorziening langdurig zieken.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	x 1.000	x 1.000
Schulden aan banken	148.613	174.208
Disagio op langlopende schulden	-1.432	-1.551
Overige langlopende schulden	1.542	1.366
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>148.723</u>	<u>174.022</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	31-dec-19	31-dec-18
	x 1.000	x 1.000
Stand per 1 januari	196.610	198.587
Bij: nieuwe leningen	0	20.000
Af: aflossingen	22.502	21.977
Stand per 31 december	<u>174.108</u>	<u>196.610</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	25.495	22.402
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>148.613</u>	<u>174.208</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.)	25.495	22.402
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)	148.613	174.208
Hiervan langer dan 5 jaar	75.660	90.156

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden onder 5.1.9.

De aflossingsverplichtingen voor komend jaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. Op de leningportefeuille heeft conform kredietdocumentatie reguliere aflossing plaatsgevonden.

Schulden aan banken: Spaarne Gasthuis heeft een kredietovereenkomst met ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. inzake een exploitatiefaciliteit van € 34 miljoen.

De verstrekte zekerheden zijn vermeld in het overzicht van de langlopende leningen (bijlage 5.1.9).

Spaarne Gasthuis voldoet eind 2019 aan de bancaire convenanten ten aanzien van de EBITDA, Debt Service Coverage Ratio en solvabiliteitsratio.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Crediteuren	13.555	12.235
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	25.495	22.402
Belastingen en sociale premies	9.997	9.849
Schulden terzake pensioenen	675	696
Nog te betalen salarissen	26	4
Vakantiegeld	7.348	7.008
Vakantiedagen	4.081	3.902
Verplichting persoonlijk levensfase budget	25.046	23.465
Overige schulden	23.523	19.772
Nog te betalen kosten	884	1.075
Terugbetalingsverplichting zorgverzekeraars oude jaren	3.883	8.234
Vooruitontvangen opbrengsten	124	973
Totaal overige kortlopende schulden	114.637	109.615

Toelichting

De post overige kortlopende schulden betreft schulden met een looptijd tot één jaar.

De overige kortlopende schulden zijn ultimo 2019 per saldo € 5 miljoen hoger dan ultimo 2018. Een aantal opvallende mutaties wordt hieronder toegelicht:

De hogere verplichting persoonlijke levensfase budget en vakantiedagen is het gevolg van door personeel meer opgebouwde uren en hogere uurlozen als gevolg van de hogere CAO schalen 2020.

De post overige schulden bestaat met name uit de rekeningcourantverhouding met het MSCK, vooruitontvangen onderzoeksgelden, schuldpositie uit hoofde van interne fondsen en nog te betalen kosten.

De terugbetalingsverplichting zorgverzekeraars oude jaren is afgenomen van € 8,2 miljoen naar € 3,9 miljoen. De positie ultimo 2019 betreft de nog af te rekenen jaren 2016, 2017 en 2018.

14. Financiële instrumenten

Algemeen

Het Spaarne Gasthuis maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Dit betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De instelling handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn geconcentreerd bij zorgverzekeraars. Het kredietrisico is beperkt. De vorderingen zijn bovendien grotendeels gedekt door financiering onderhanden werk.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen, met uitzondering van de interest rate swaps bij de gehedgde roll-over leningen.

Het Spaarne Gasthuis heeft zes interest rate swaps ter dekking van het renterisico op variabele rente leningen. In de voorwaarden is de volgende afspraak vastgelegd: indien een afgesloten derivaat een negatieve marktwaaarde ontwikkelt, dan zijn de zogenoemde "margin calls" het verplicht bijstorten van liquiditeit, niet van toepassing. De richtlijnen zoals vermeld in de wijzigingen RJ290 financiële instrumenten zijn hier toegepast.

De totale negatieve marktwaaarde van de zes interest rate swaps is op 31 december 2019 € 1,7 miljoen. Er is sprake van een effectieve hedge en kostprijs hedge accounting wordt toegepast. Dit betekent dat de negatieve waarde niet de balansposities of het resultaat raken. De hedges zijn effectief, omdat de swaps volledig zijn aangewend om het renterisico van de langlopende leningen af te dekken en de swaps volledig zijn gekoppeld aan de aflossingsschema's. De kenmerken van de betreffende leningen zijn weergegeven onder 5.1.9.

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersingskader

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen. De minister heeft voor verschillende subsectoren in de zorg een MBI-omzetplafond ingesteld, waarvan het MBI-omzetplafond medisch specialistische zorg (TB/REG-17531-01) voor 2018 relevant is voor het Spaarne Gasthuis. De minister van VWS zou uiterlijk vóór 1 december van het opvolgende jaar moeten beslissen over inzet van het MBI, als sprake is van een macro-overschrijding. In de afgelopen jaren is gebleken dat deze periode van elf maanden te kort is om de werkelijke realisatie vast te stellen, met als gevolg dat de realisatie voor meerdere voorgaande jaren nog niet is vastgesteld. Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 heeft het Spaarne Gasthuis nog geen inzicht in de realisatie van het macro-omzetplafond over 2019 en de nog niet afgewikkelde voorgaande jaren. Hierdoor is nog onduidelijk of er daadwerkelijk sprake zal zijn van het inzetten van het macrobeheersinstrument. Het Spaarne Gasthuis is daarom nu niet in staat een betrouwbare schatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2019. Mocht het MBI worden ingezet dan zal de macro-overschrijding worden verhaald op individuele zorginstellingen naar rato van de gerealiseerde omzet (waarop het MBI van toepassing is).

Verstrekte garanties, borgstellingen en uitstaande verplichtingen

Investeringsverplichtingen

In het kader van bouwprojecten zijn ultimo 2019 voor € 0,2 miljoen aan investeringsverplichtingen aangegaan.

Verstrekte zekerheid inzake lening SpaarnePark B.V.

Door ABN Amro Bank N.V. is inzake Spaarnepark B.V. een lening verstrekt van € 8,0 miljoen. De lening heeft een looptijd van 34 jaar en in december 2017 is de rente voor een periode van vijf jaar herzien naar 1,73%. Ter zekerheid is aan ABN Amro Bank N.V. een hypotheek verstrekt op de erfpacht en opstellen G-gebouw en de uitbreiding Heemstede van SpaarnePark B.V. ten bedrage van € 12 miljoen.

Contractverplichtingen

Per 31 december 2019 heeft het Spaarne Gasthuis € 45,4 miljoen verplichtingen inzake contracten. Hiervan heeft € 20,5 miljoen een looptijd korter dan 1 jaar, € 23,1 miljoen langer dan 1 jaar, maar korter dan 5 jaar en € 1,8 miljoen langer dan 5 jaar. Hierin verwerkt zijn verplichtingen inzake huurcontracten bedragen € 2,1 miljoen en de verplichtingen inzake leasecontracten bedragen € 0,1 miljoen. In deze verplichtingen is een bedrag van € 13,4 miljoen opgenomen voor overeenkomsten die aangegaan zijn met een jaarlijkse stilzwijgende verlenging.

Garantieplichtingen

Spaarne Gasthuis heeft aan Onderlinge Waarborgmaatschappij voor Instellingen in de Gezondheidszorg Medirisk B.A. een garantie van € 771.380 verstrekt. Indien Medirisk een beroep doet op deze garantie, dan dient Spaarne Gasthuis (een deel van) dit bedrag als agiostorting aan Medirisk te voldoen. Stichting Spaarne Gasthuis heeft een rental guarantee garantie afgegeven ad € 8 x 1000 aan Corn. Janus en Zn o.g. Beheer B.V. Stichting Spaarne Gasthuis heeft een payment guarantee garantie afgegeven ad € 200 x 1000 aan de Gemeente Haarlem.

Generatiebeleid

In de CAO Ziekenhuizen 2019 – 2021 zijn de bestaande afspraken over het generatiebeleid gecontinueerd. Dat betekent dat deze regeling loopt tot uiterlijk 31 december 2022. Het SG heeft een generatieregeling vastgesteld met ingangsdatum 1 januari 2019. De regeling heeft als uitgangspunt dat werkgever en medewerker op vrijwillige basis afspraken kunnen maken om de arbeidsduur aan te passen aan de wensen en behoeften van zowel medewerker als organisatie. Het SG wil daarmee de duurzame inzetbaarheid van oudere medewerkers vergroten. De regeling wordt toegepast op basis van het 80%-90%-100%-principe, d.w.z. dat de contractuele arbeidsuren teruggebracht worden naar 80% tegen 90% salaris. Daarbij heeft de medewerker de mogelijkheid om over 100% van de oorspronkelijke arbeidsuren pensioen op te bouwen. Sinds de openstelling van de regeling zijn er in het jaar 2019 vijf medewerkers in de regeling ingestroomd. Deze medewerkers kunnen tot het einde van hun dienstverband deelnemen. De SG-generatieregeling zal in 2020 worden geëvalueerd.

Fiscale positie

Vennootschapsbelasting

Er is sprake van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting tussen Transpaarne Holding B.V. en SpaarnePark B.V. SAHZ is een zelfstandige entiteit voor de vennootschapsbelasting. Stichting Spaarne Gasthuis is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Omzetbelasting

Stichting Spaarne Gasthuis, Transpaarne Holding B.V., Spaarnepark B.V. en de SAHZ zijn zelfstandige entiteiten voor de omzetbelasting.

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Fiscale positie MSCK

Bij de invoering van de integrale bekostiging in 2015 hebben de vrijgevestigd medische specialisten gekozen voor een "fiscaal transparant samenwerkingsmodel". De vrijgevestigd medisch specialisten waren onderdeel van het MSB met een maatschap als rechtsvorm.

Met de oprichting van de combicoöperatie Medisch Specialistische Coöperatie Kennemerland U.A. (hierna MSCK) per 1 januari 2019 is sprake van één geïntegreerd orgaan waarin de medische staf is vertegenwoordigd met zowel medisch specialisten in vrije vestiging als medisch specialisten in loondienst van het ziekenhuis lid zijn. Er is hiermee sprake van een niet-transparant model. Voorwaarde voor lidmaatschap van de coöperatie is voor alle vrij gevestigde medisch specialisten dat de beroepsuitoefening plaatsvindt vanuit een persoonlijke BV waar de IB –onderneming is ingebracht.

Vanaf 2019 werkt het ziekenhuis samen met de coöperatie op grond van een overeenkomst van opdracht op grond van gelijkgerichtheid. Door het Spaarne Gasthuis is de opdracht aan de coöperatie verleend om, ten behoeve van de te leveren zorgprestaties, medische specialistische zorg te verlenen. Uitgezonderd hiervan is de zorg die wordt geleverd door de medisch specialisten die op basis van een arbeidsovereenkomst met het ziekenhuis, zorg verlenen.

De Belastingdienst heeft bij brief van 30 januari 2020 bevestigd dat er geen sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking tussen het ziekenhuis en de medisch specialist in vrije vestiging voor het gehele jaar 2019. Het Spaarne Gasthuis heeft geen inhoudingsplicht voor de loonheffingen en de werknemersverzekeringen in het jaar 2019 met betrekking tot betalingen aan het MSCK. Er is geen persoonlijke verplichting van de medisch specialist in vrije vestiging tot het verrichten van de persoonlijke arbeid en geen sprake van loonbetaling tussen het Spaarne Gasthuis en de vrijgevestigde medisch specialist. De vrije vervangbaarheid komt tot uiting in de statuten van het MSCK en de overeenkomst van opdracht tussen MSCK en het Spaarne Gasthuis. Daarom oordeelt de Belastingdienst dat het MSCK een organisatie is met voldoende substance en reële zelfstandige economische betekenis wegens het ontbreken van het element loon. Tevens is tussen partijen een addendum op de overeenkomst van opdracht gesloten waarin de fictieve dienstbetrekking wordt uitgesloten.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen € * 1.000	Kosten van onderzoek € * 1.000	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom € * 1.000	Kosten van goodwill die van derden is verkregen € * 1.000	Vooruitbe- talingen op immateriële activa € * 1.000	Totaal € * 1.000
Stand per 1 januari 2019						
- aanschafwaarde	0	8.189	12.138	506	0	20.833
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	2.933	4.637	316	0	7.886
Boekwaarde per 1 januari 2019	0	5.255	7.501	190	0	12.946
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	236	599	48	0	882
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	842	1.411	149	0	2.403
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	0	-606	-813	-101	0	-1.520
Stand per 31 december 2019						
- aanschafwaarde	0	8.425	12.737	554	0	21.715
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	3.776	6.048	465	0	10.289
Boekwaarde per 31 december 2019	0	4.649	6.688	89	0	11.426
<i>Afschrijvingspercentage</i>		10%-20%	10%-33%	20%		

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA 2019

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen € * 1.000	Machines en installaties € * 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting € * 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaling op materiële vaste activa € * 1.000	Niet aan het bedrijfsproces dienbare materiële activa € * 1.000	Totaal € * 1.000
Stand per 1 januari 2019						
- aanschafwaarde	330.272	106.771	121.652	2.170	0	560.865
- cumulatieve afschrijvingen	134.770	72.082	60.971	0	0	267.824
Boekwaarde per 1 januari 2019	195.502	34.689	60.681	2.170	0	293.041
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	6.905	170	17.770	543	0	25.388
- herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	10.935	5.323	14.292	0	0	30.549
- geactiveerd onderhanden werk	0	0	0	2.061	0	2.061
- <i>terugnane geheel afgeschreven activa</i>						
- aanschafwaarde	3.233	2.494	8.154	0	0	13.881
- cumulatieve afschrijvingen	3.233	2.494	8.154	0	0	13.881
- <i>desinvesteringen</i>						
- aanschafwaarde	411	0	0	0	0	411
- cumulatieve afschrijvingen	269	0	0	0	0	269
per saldo	143	0	0	0	0	143
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-4.172	-5.153	3.478	-1.518	0	-7.365
Stand per 31 december 2019						
- aanschafwaarde	336.766	106.941	139.422	652	0	583.780
- cumulatieve afschrijvingen	145.437	77.405	75.262	0	0	298.105
Boekwaarde per 31 december 2019	191.330	29.536	64.159	652	0	285.676
Afschrijvingspercentage	0%-10%	5%-10%	10%-20%	0,0%	0,0%	

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen € * 1.000	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelnemen € * 1.000	Overige effecten € * 1.000	Vordering op grond van compensa- tieregeling € * 1.000	Overige vorderingen € * 1.000	Totaal € * 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2019	266	0	0	0	389	655
Kapitaalstortingen	0	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	-66	0	0	0	0	-66
Ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0
Inbreng deelneming	153	0	0	0	0	153
Verstrekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-2	0	0	0	-148	-149
Overige mutaties	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0
Goodwill	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>352</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>241</u>	<u>593</u>

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (geconsolideerd)

Leninggever	Jaar	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werkelijk e rente	Restschuld 31 december 2018	Nieuwe leningen in 2019	Restschuld 31 december 2019	Aflossing jaar t + 1	Restschuld 31 december 2020	5 jaar	Reste- rend e looptijd (in jaren)	Aflossings- wijze	rente datum	zekerheden
ING	2002	6.900.000	20	banklening	0,0498	1.056.250	0	325.000	325.000	406.250	0	3	linear	nvt	
ABN	2002	6.900.000	20	banklening	0,0498	1.056.250	0	325.000	325.000	406.250	0	3	linear	nvt	
ING	2003	8.000.000	20	banklening	0,0375	1.800.000	0	400.000	400.000	1.000.000	0	4	linear	nvt	
ABN	2003	8.000.000	20	banklening	0,0375	1.800.000	0	400.000	400.000	1.000.000	0	4	linear	nvt	
ING	2004	9.000.000	20	banklening	0,0295	2.587.500	0	450.000	450.000	1.687.500	0	5	linear	nvt	
ABN	2004	9.000.000	20	banklening	2,95%	2.700.000	0	450.000	450.000	1.800.000	0	5	linear	nvt	
BNG	2005	20.000.000	25	banklening	3,56%	9.600.000	0	800.000	800.000	8.800.000	4.800.000	11	linear	nvt	borgstelling WfZ nr 8001583
BNG	2005	30.000.000	20	banklening	3,47%	10.500.000	0	1.500.000	900.000	7.500.000	1.500.000	6	linear	nvt	borgstelling WfZ nr 8001582
BNG	2005	40.000.000	40	banklening	3,88%	27.000.000	0	1.000.000	1.000.000	25.000.000	21.000.000	26	linear	17-11-35	borgstelling WfZ nr 8001581
BNG	2006	6.000.000	20	banklening	4,32%	2.325.000	0	300.000	300.000	1.725.000	525.000	7	linear	nvt	borgstelling WfZ nr 8002397
BNG	2006	12.000.000	20	banklening	4,32%	4.650.000	0	600.000	600.000	3.450.000	1.050.000	7	linear	nvt	borgstelling WfZ nr 8002398
BNG	2006	7.000.000	25	banklening	4,38%	3.570.000	0	280.000	280.000	3.010.000	1.890.000	12	linear	nvt	borgstelling WfZ nr 8002399
ABN	2007	8.000.000	30	banklening	5,08%	4.933.333	0	266.667	4.666.667	4.400.000	3.333.333	18	linear	nvt	
ING	2007	8.000.000	30	banklening	2,00%	4.741.981	0	259.829	4.482.052	4.222.222	3.182.906	18	linear	nvt	
ABN	2007	5.400.000	20	banklening	5,16%	2.295.000	0	270.000	2.025.000	1.755.000	675.000	8	linear	nvt	
ING	2007	5.400.000	20	banklening	2,00%	2.295.000	0	270.000	270.000	1.755.000	675.000	8	linear	nvt	
ABN	2007	13.000.000	20	banklening	5,13%	5.850.000	0	650.000	5.200.000	4.550.000	1.950.000	8	linear	nvt	
ING	2007	13.000.000	20	banklening	5,13%	5.850.000	0	650.000	5.200.000	4.550.000	1.950.000	8	linear	nvt	
ABN (v.m Fortis Bank)	2008	14.000.000	30	banklening	5,15%	9.333.320	0	466.668	8.866.652	8.399.984	6.533.312	19	linear	nvt	pos/neg hyp.verk; par.passu; neg.pledge
BNG	2008	16.000.000	30	banklening	4,80%	10.666.667	0	533.333	10.133.333	9.600.000	7.466.667	19	linear	nvt	borgstelling WfZ nr 8002488
ING	2010	5.600.000	30	banklening	4,90%	3.966.667	0	186.667	3.780.000	3.593.333	2.846.666	21	linear	nvt	
ABN	2010	5.600.000	30	banklening	4,90%	3.966.667	0	186.667	3.780.000	0	0	1	linear	nvt	
ABN-Amro; roll over lening *	2011	12.000.000	10	banklening	3,30%	7.500.000	0	600.000	600.000	6.900.000	0	2	linear	nvt	
ABN-Amro; roll over lening	2011	16.500.000	10	roll-over/swap	2,80%	4.537.500	0	1.650.000	2.887.500	1.237.500	0	2	linear	nvt	
ING; Euroflexlening	2011	16.500.000	10	euroflex	2,80%	4.537.500	0	1.650.000	2.887.500	1.237.500	0	2	linear	nvt	
ABN-Amro; roll over lening	2012	5.000.000	10	roll-over/swap	1,32%	2.000.000	0	500.000	500.000	1.000.000	0	3	linear	nvt	
ING; Euroflexlening	2012	5.000.000	10	euroflex	1,32%	2.000.000	0	500.000	500.000	1.000.000	0	3	linear	nvt	
ABN-Amro; roll over lening	2013	10.650.000	10	roll-over/swap	3,79%	8.754.645	0	361.020	8.393.625	8.032.605	0	4	linear	nvt	
NWB Bank	2013	10.000.000	25	banklening	3,09%	8.000.000	0	400.000	7.600.000	400.000	5.600.000	19	linear	nvt	borgstelling WfZ nr 8003099
ABN-Amro	2015	6.000.000	7	banklening	2,80%	3.000.000	0	857.143	2.142.858	1.285.715	0	3	linear	22-03-20	
ING Bank	2015	18.000.000	7	banklening	2,80%	8.999.999	0	2.571.429	6.428.570	3.957.141	-3	3	linear	22-03-20	
ING	2018	20.000.000	10	banklening	1,98%	18.500.000	0	2.000.000	2.000.000	14.500.000	6.500.000	9	linear	nvt	
ABN	2007	8.000.000	34	banklening	1,73%	5.636.600	0	242.400	5.394.200	5.151.800	4.182.200	22	linear	nvt	SpaarnePark B.V.
Deutsche Bank	2012	2.400.000	10	banklening	variabel	0	0	0	0	0	0	0	afgelost	linear	SAHZ B.V.
ABN Amro Bank	2017	1.500.000	3	banklening	2,60%	600.000	0	600.000	0	0	0	0	afgelost	linear	SAHZ B.V.
Totaal						196.609.778	0	22.501.822	25.495.156	148.612.800	75.660.083				

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (geconsolideerd)

Toelichting

* Aflossing lineair tot 1 juni 2021, op die datum wordt het resterende saldo (€ 6.150.000) ineens afgelost.

** Onderstaand wordt de nummering toegelicht zoals vermeld bij de rubriek "gestelde zekerheden".

1. Tot meerdere zekerheid voor de voldoening van al hetgeen het Spaarne Gasthuis aan ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. op enig moment schuldig is, gelden de volgende zekerheden:

- Een bankhypotheek, 1e in rang, groot € 68.000.000, op het onroerend goed Vondelweg te Haarlem, zoals nader omschreven in de hypotheekakte d.d. 2 juli 2003, ten gunste van ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. - Een bankhypotheek, 2e in rang, groot €65.000.000, op het onroerend goed Boerhaavelaan te Haarlem, zoals nader omschreven in de hypotheekakte d.d. 15 december 2005, ten gunste van ABN AMRO Bank N.V. en ING bank N.V., voorbelast met 1e hypotheek ad € 5.923.658 ten gunste van de gemeente Haarlem.

- Een bankhypotheek, 3e in rang, groot € 28.600.000, op het onroerend goed Boerhaavelaan te Haarlem, zoals nader omschreven in de hypotheekakte d.d. 27 december 2007, ten gunste van ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V., voorbelast met 1e hypotheek ad € 5.923.658 ten gunste van de gemeente Haarlem en een 2e hypotheek ad € 65.000.000 ten gunste van ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V.

- Een bankhypotheek, 4e respectievelijk 2e in rang, groot € 11.200.000, op het onroerend goed Boerhaavelaan en Vondelweg te Haarlem, zoals nader omschreven in de hypotheekakte d.d. 17 februari 2010, ten gunste van ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V., voorbelast met een 1e hypotheek ad € 5.923.658 ten gunste van gemeente Haarlem en een 2e hypotheek ad € 65.000.000 ten gunste ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. een 3e hypotheek ad € 28.600.000 ten gunste van ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. en een 1e hypotheek ad € 68.000.000 ten gunste van ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V.

- Positieve/negatieve hypotheekverklaring. Het Spaarne Gasthuis heeft zich verbonden tegenover ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. de haar thans en in de toekomst toebehorende registergoederen niet (verder) te zullen bezwaren of vervreemden dan met schriftelijke toestemming van ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. (waarbij de reeds aangegane verplichtingen door ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. zullen worden gerespecteerd). Voorts heeft het Spaarne Gasthuis zich tegenover de ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V. verbonden op eerste verzoek van de banken, een hypotheek te geven op vorenbedoelde registergoederen.

- Verpanding van de rechten uit huurovereenkomst(en) aan ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V., waaronder begrepen het recht om de huurpenningen te innen.

- Verpanding van vorderingen en onderhanden werk aan ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V., met uitzondering van de rechten/vorderingen die door één of meerdere zorgverzekeraars zijn bevoorschot.

- Verpanding van inventaris en bedrijfsuitrusting aan ABN AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten Zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	417.533	391.312
Overige zorgprestaties	2.933	3.050
Dienstverlening PAAZ	3.244	3.048
Totaal	<u>423.710</u>	<u>397.410</u>

Toelichting:

De omzet voor boekjaar 2019 bestaat uit zorgprestaties die gestart zijn in 2019 of eerder. Opbrengsten worden bepaald op basis van de gedeclareerde opbrengsten voor DBC-zorgproducten en de mutatie in de posities onderhanden werk en nog te factureren. Naar aanleiding van de analyse van de contracten met de zorgverzekeraars heeft een nuancering van de opbrengsten plaatsgevonden, vanwege een te verwachten overschrijding van de contractafspraken of een nog te verrekenen korting op de zorgprestaties. In de calculatie van de kortingen zijn de uitkomsten van het rechtmatigheidsonderzoek meegenomen en voor de contracten waar geen korting afspraak in staat is de rechtmatigheid op de omzet gecorrigeerd.

Op basis van een analyse van de percentage of completion (PoC) is deze nuancering en rechtmatigheid toegerekend aan de omzet voor boekjaar 2019.

De Opbrengsten Zorgverzekeringswet zijn € 26,2 miljoen hoger dan in 2018. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door prijsindexatie, de overname van Bariatrie van het Slotervaart Ziekenhuis in december 2018 en de hogere omzet op dure geneesmiddelen.

In de overige zorgprestaties is een, door een aantal zorgverzekeraars, verstrekte vergoeding opgenomen van € 0,6 miljoen ter compensatie van de transitiekosten in het kader van het strategieproject om meer tweedelijns zorg naar de eerste lijn te brengen.

17. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingsfonds	17.473	18.060
Overige Rijkssubsidies	5.217	4.483
Totaal	<u>22.690</u>	<u>22.544</u>

Toelichting:

De Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingsfonds bestaan uit:

- vergoeding voor het opleiden van artsen in opleiding tot specialist;
- vergoeding ziekenhuisopleidingen;
- onder aftrek van af te dragen subsidies aan derden.

Het totale subsidierecht 2019 bedraagt circa € 18,2 miljoen. De af te dragen subsidies aan derden voor 2019 zijn € 0,8 miljoen. Per saldo bedraagt de beschikbaarheidsbijdrage 2019 derhalve € 17,5 miljoen. Het aantal artsen in opleiding tot specialist in 2019 is ruim 8 FTE lager dan de inzet in 2018, waardoor sprake is van een lager subsidierecht ten opzichte van 2018. De vergoeding voor ziekenhuisopleidingen is € 1,1 miljoen hoger door een hoger aantal gediplomeerden ten opzichte van 2018. In 2018 was overigens nog sprake van een eenmalige bate van per saldo € 1,0 miljoen.

Onder de overige rijkssubsidies zijn onder andere de subsidies vanuit Kwaliteitsimpuls ziekenhuizen (KIPZ), het Stagefonds en de VIPP-subsidie verantwoord. De KIPZ-subsidie toont een toename van € 0,2 miljoen. De overige subsidies (Sectorplan, Stagefonds en Praktijkleren) geven vrijwel geen afwijking ten opzichte van 2018. De VIPP-subsidie betreft een bijdrage van VWS voor het stimuleren van digitale informatie-uitwisseling tussen patiënt en arts. In 2019 is voldaan aan de subsidie-voorwaarden waardoor een bate is verantwoord van € 0,5 miljoen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	x 1.000	x 1.000
Opbrengsten apotheek SAHZ	17.172	18.556
Huur en service opbrengsten	12.480	12.708
Overige opbrengsten	6.375	3.934
Totaal	36.027	35.199

Toelichting

Onder opbrengsten apotheek SAHZ wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen en kostprijs van ingekochte geneesmiddelen en grond- en hulpstoffen. Een faillissement van een afnemer eind 2018 heeft in 2019 geleid tot een daling van de omzet.

De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit opbrengsten parkeren en restaurantopbrengsten. Het insourcen van de dienstverlening in de restaurants op de locaties Hoofddorp en Heemstede leidt tot een verhoging van de opbrengsten met € 1,1 miljoen. Voorts is als gevolg van een aanpassing in het parkeertarief op de locaties Haarlem sprake van een hogere parkeeromzet € 0,2 miljoen. Daarentegen bevat 2018 een eenmalige afboeking van affiliatiegelden inzake het MSB/MSCK in 2018 van € 0,6 miljoen.

LASTEN

19. Personeelskosten

	2019	2018
	x 1.000	x 1.000
Lonen en salarissen	150.575	140.348
Sociale lasten	38.139	34.550
Pensioenpremies	14.156	13.159
Andere personeelskosten	18.424	16.862
Doorberekende personeelskosten	-4.981	-4.980
Subtotaal Personeelskosten	216.313	199.939
Personeel niet in loondienst	11.291	8.783
Totaal Kosten personeel	227.604	208.722
Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's)	3.263	3.214

Toelichting

De totale kosten personeel zijn in 2019 € 18,9 miljoen hoger dan in 2018.

De stijging in de lonen en salarissen van € 10,2 miljoen wordt veroorzaakt door de periodieken, eenmalige uitkering uit hoofde van CAO 2017-2019 alsmede door de eenmalige uitkering 2019 uit hoofde van de nieuwe CAO 2019-2021 en door een hoger aantal personeelsleden. De gemiddelde loonsom 2019 per fte toont een stijging van 2,8%. Het aantal personeelsleden is verder gestegen voor met name de afdelingen Bariatrie en OK. De arbeidsmarktkrapte zorgt echter per eindejaar nog steeds voor een groot aantal niet ingevulde vacatures.

De andere personeelskosten zijn in 2019 per saldo € 1,6 miljoen hoger dan in 2018. In 2019 is met name sprake van een stijging van de opleidingskosten (€ 0,5 miljoen), ontslagvergoedingen aan personeel en de met de lonen meebewegende kosten zoals ORT-vergoeding. De kosten 2018 bestaan uit een tweetal incidentele posten zijnde de eenmalige uitbetaling van de gratificatie aan het personeel (een last van € 1,0 miljoen) en een eenmalige bate van € 1,2 miljoen voor terug te vorderen transitievergoedingen bij het UWV over de jaren 2015-2018 uit hoofde van de Regeling compensatie transitievergoeding.

De dotaties aan personele voorzieningen in 2019 zijn gestegen ten opzichte van 2018 door de stijging van de uurloren ten gevolge van de nieuwe CAO 2019-2021.

De doorberekende personeelskosten waren in 2019 nagenoeg gelijk aan 2018. De kosten van personeel niet in loondienst zijn in 2019 € 2,5 miljoen hoger dan in 2018. Voor het op peil houden van de capaciteit van de OK heeft extra inhuur plaatsgevonden. Voorts zorgt de arbeidsmarktkrapte alsmede het uitvoeren van diverse projecten zoals bij IZT voor een stijging van de inzet van personeel niet in loondienst.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	x 1.000	x 1.000
Afschrijving immateriële vaste activa	2.254	2.081
Afschrijving materiële vaste activa	30.550	28.345
Afschrijving financiële vaste activa	120	120
Afschrijving goodwill	149	141
Totaal	<u>33.072</u>	<u>30.687</u>

Toelichting:

De afschrijvingen zijn in 2019 € 2,4 miljoen hoger dan in 2018. Deze hogere afschrijvingen zijn met name het gevolg van afschrijvingen over de additionele investeringen in materiële vaste activa bij het Spaarne Gasthuis

Onder paragraaf 5.1.6 is de verdere uitsplitsing van vaste activa en bijbehorende afschrijvingen opgenomen. Voor de levensduuraanpassing van locatie Haarlem-Zuid wordt verwezen naar paragraaf 5.1.4.1 Schattingsverschillen.

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	x 1.000	x 1.000
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

In 2019 is geen sprake van bijzondere waardeverminderingen.

22. Honorariumkosten vrijgevestigd medisch specialisten die aan de instelling voor medisch specialistische zorg declareren

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	x 1.000	x 1.000
Vrijgevestigd medisch specialisten	59.812	57.237
Totaal	<u>59.812</u>	<u>57.237</u>

Toelichting:

In 2019 is sprake van een licht hogere omzet en daarmee gepaard gaande hogere honorariumkosten. Mede als gevolg van een stijging van de DOT- en OVP-omzet waar het honorarium een percentage van is.

23. Overige bedrijfskosten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	x 1.000	x 1.000
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	10.680	10.535
Algemene kosten	27.561	27.167
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	99.508	91.607
Gebouw gebonden kosten	9.797	9.451
Totaal	<u>147.545</u>	<u>138.759</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten zijn in 2019 per saldo € 8,8 miljoen hoger dan in 2018.

Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de mutatie in de patiënt- en bewonersgebonden kosten. De patiënt- en bewonersgebonden kosten zijn in 2019 per saldo € 7,9 miljoen hoger dan in 2018, hetgeen met name veroorzaakt wordt door de stijging in het aantal patiënten dat is behandeld in 2019 en een stijging in de kosten van dure geneesmiddelen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	443	-133
Sub-totaal financiële baten	<u>443</u>	<u>-133</u>
Rentelasten	-6.645	-7.651
Resultaat deelnemingen	-66	-77
Sub-totaal financiële lasten	<u>-6.711</u>	<u>-7.728</u>
Totaal	<u><u>-6.268</u></u>	<u><u>-7.861</u></u>

Toelichting:

De financiële baten en lasten zijn in 2019 € 1,6 miljoen lager dan in 2018. De lagere rentekosten worden voornamelijk verklaard door een lagere omvang van de leningenportefeuille na aflossingen in 2019. Het resultaat deelnemingen betreft de Vijf Meren Kliniek B.V.

25. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Vennootschapsbelasting	-506	-724
Totaal	<u><u>-506</u></u>	<u><u>-724</u></u>

Toelichting:

De lasten uit hoofde van vennootschapsbelasting vloeien voort uit de activiteiten van de Stichting Apotheek der Haarlemse Ziekenhuizen en Transparne Holding B.V.

26. Belang derden

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Belang derden	0	0
Totaal	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>

Toelichting:

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

WNT Verantwoording 2019 Stichting Spaarnegasthuis

De WNT is van toepassing op Spaarne Gasthuis. Het voor Spaarne Gasthuis toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000 uitgaande van klasse V met score 14 punten.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2019			
Bedragen x € 1	I.N. van Schaik	C. A. Wolse	M Wetzels
Functiegegevens	Voorzitter RVB	Lid RVB	Lid RVB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 31/12	01/01 31/12	14/01 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja

Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 184.439	€ 217.289	€ 175.787
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.685	€ 11.761	€ 11.231
Subtotaal	€ 196.124	€ 229.051	€ 187.018

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000	€ 194.000	€ 187.090
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Totale bezoldiging	€ 196.124	€ 229.051	€ 187.018

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nabetaling 2018	overgangs recht en nabetaling 2018	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t

Gegevens 2018		
Bedragen x € 1	I.N. van Schaik	C. A. Wolse
Functiegegevens	Voorzitter RVB	Lid RVB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 31/12	01/01 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	175.252	€ 217.298
Beloningen betaalbaar op termijn	11.497	€ 11.610
Subtotaal	€ 186.749	€ 228.909

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000	€ 189.000
Totale bezoldiging	€ 186.749	€ 228.909

Toelichting:

De binnen de organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instellingen als leidinggevende topfunctionaris (aangegaan met ingang van of na 1 januari 2018).

Toelichting:

De heer C.A. Wolse is lid van de raad van bestuur sinds 1 november 2014 en overschrijdt sinds 2016 de WNT2-norm met dien verstande dat op de heer Wolse de Regeling Zorg 2014 en de WNT-norm behorende bij destijds klasse J €229.043 geldt. Het overgangsrecht is gestart met ingang van 1 januari 2016. Tot en met kalenderjaar 2019 wordt de bezoldiging van de heer Wolse gerespecteerd. Vanaf 1 januari 2020 vindt afbouw plaats. In 2019 heeft de nabetaaling (€134) plaatsgevonden aan de heer Wolse tot aan het maximum bezoldigingsniveau dat op de heer Wolse in 2018 van toepassing was conform het besluit van de raad van toezicht d.d. 13 november 2018 juncto 5 maart 2019.

De heer I.N. van Schaik is met ingang van 1 januari 2018 lid van de raad van bestuur. Per 1 juni 2018 is de heer Van Schaik voorzitter. De Minister van BZK heeft in september 2018 besloten het WNT-maximum voor 2018 naar €189.000 te verhogen. In de vergadering van de raad van toezicht van 13 november 2018 is besloten dat overeenkomstig het besluit van de Minister het bezoldigingsmaximum van de heer Van Schaik met €2.000 met terugwerkende kracht werd verhoogd. In de vergadering van 5 maart 2019 is besloten tot aanvulling tot aan het individuele bezoldigingsmaximum (€2.251). Deze totale nabetaaling (€2.251) heeft in 2019 plaatsgevonden.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens		
Bedragen x € 1		A. W. Weermeijer
Functiegegevens	Lid RVB	
Kalenderjaar	2019	2018
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 31/05	15/10 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	5 maanden	3 maanden
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 187	€ 182
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 116.900	€ 75.900
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		€ 192.800
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 121.178	€ 69.700
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		€ 190.878
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		€ 0
Totale bezoldiging, exclusief BTW		€ 190.878
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Toelichting:

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019				
Bedragen x € 1	H.M. le Clercq	F.C. Breedveld	T.G.Tiessen	N.A. Vermeulen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-30/06	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12

Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 11.640	€ 15.520	€ 15.520	€ 15.520
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.430	€ 19.400	€ 19.400	€ 19.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t

Gegevens 2018				
Bedragen x € 1	H.M. le Clercq	F.C. Breedveld	T.G.Tiessen	N.A. Vermeulen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 31/12	01/01 31/12	N.v.t	01/01 31/12

Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 22.680	€ 15.120	N.v.t	€ 15.120
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 28.350	€ 18.900	N.v.t	€ 18.900

Gegevens 2019				
Bedragen x € 1	B.B. Schneiders	B.B. Schneiders	F.J.H. Dings	F.G.M van 't Hullenaar
Functiegegevens	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-30/06	01/07-31/12	01/01-31/12	15/10-31/12

Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 7.760	€ 11.640	€ 15.520	€ 3.233
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 9.620	€ 14.670	€ 19.400	€ 4.146
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t

Gegevens 2018				
Bedragen x € 1	B.B. Schneiders	B.B. Schneiders	F.J.H. Dings	F.G.M van 't Hullenaar
Functiegegevens	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 31/12	N.v.t	01/10 31/12	N.v.t

Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 15.120	N.v.t	€ 3.780	N.v.t
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 18.900	N.v.t	€ 4.764	N.v.t

Toelichting:

In de vergadering van 13 november 2018 heeft de raad van toezicht de bezoldiging voor de raad van toezicht vastgesteld voor het jaar 2019.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

27. Honoraria accountant

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
De honoraria van de accountant is als volgt:		
Controle van de jaarrekening	288	305
Overige controlewerkzaamheden	63	22
Fiscale advisering	0	0
Niet-controlediensten	85	52
Totaal honoraria accountant	<u>436</u>	<u>380</u>

Toelichting:

Bovenstaande bedragen voor 2019 bestaan uit het afgesproken honorarium voor met name jaarrekening, interim controle en jaarlijks terugkerende overige controlewerkzaamheden. De niet-controlediensten betreffen onderzoeken van de IT organisatie.

Honoraria voor onderzoek van de jaarrekening is gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2019 ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende 2019 zijn verricht.

28. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Tussen de deelnemingen en het Spaarne Gasthuis hebben transacties plaatsgevonden op marktconforme basis inherent aan de reguliere activiteiten van de deelnemingen zoals beschreven in paragraaf 5.1.14.3, financiële vaste activa. Met aan het Spaarne Gasthuis verbonden natuurlijke personen (met name bestuurders en toezichthouders van het Spaarne Gasthuis) hebben geen transacties plaatsgevonden.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen na punt 25.

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS
 (na resultaatsbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-19</u> x 1.000	<u>31-dec-18</u> *
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	11.426	12.946
Materiële vaste activa	2	271.360	278.582
Financiële vaste activa	3	6.526	5.965
Totaal vaste activa		289.312	297.493
Vlottende activa			
Vorraden	4	2.098	2.505
Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten	5	8.388	7.861
Debiteuren en overige vorderingen	7	77.210	83.900
Liquide middelen	9	45.330	41.043
Totaal vlottende activa		133.026	135.309
Totaal activa		<u>422.338</u>	<u>432.802</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen	10		
Kapitaal		4.066	4.066
Wettelijke reserve		4.649	5.255
Bestemmingsreserves		28.689	28.748
Bestemmingsfondsen		1.000	1.000
Algemene en overige reserves		115.867	108.661
Totaal eigen vermogen		154.271	147.730
Voorzieningen	11	15.560	12.424
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	142.029	167.162
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten	5	0	0
Overige kortlopende schulden	13	110.478	105.486
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		110.478	105.486
Totaal passiva		<u>422.338</u>	<u>432.802</u>

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

	<u>Ref.</u>	<u>2019</u> x 1.000	<u>2018 *</u> x 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	423.710	397.410
Subsidies	17	22.690	22.544
Overige bedrijfsopbrengsten	18	18.419	16.233
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>464.819</u>	<u>436.187</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	217.809	199.707
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	32.375	30.077
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	0	0
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	59.812	57.237
Overige bedrijfskosten	23	142.523	132.759
Som der bedrijfslasten		<u>452.519</u>	<u>419.780</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		12.300	16.407
Financiële baten en lasten	24	-5.759	-6.815
Belang derden	25	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>6.541</u>	<u>9.592</u>
RESULTAATBESTEMMING		<u>2019</u> x 1.000	<u>2018</u> x 1.000
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
Algemene en overige reserves		6.600	9.592
Bestemmingsreserve Interconfessionele doelstellingen		-59	0
		<u>6.541</u>	<u>9.592</u>

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

5.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.13.1 Algemeen

In deze paragraaf worden specifieke waarderinggrondslagen van de enkelvoudige jaarrekening toegelicht.

5.1.13.2 Afwijkingen in waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2019 van de onderneming.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige resultatenrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en resultatenrekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en resultatenrekening, met uitzondering van onderstaande.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	x 1.000	x 1.000
Kosten van ontwikkeling	4.649	5.255
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	6.688	7.501
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	89	190
Totaal immateriële vaste activa	11.426	12.946
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :</i>		
	2019	2018
	x 1.000	x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	12.946	14.326
Bij: investeringen	882	842
Af: afschrijvingen	2.403	2.222
Boekwaarde per 31 december	11.426	12.946

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde balans.

Voor het mutatieoverzicht wordt verwezen naar paragraaf 5.1.15.

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	x 1.000	x 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	178.478	182.428
Machines en installaties	29.536	34.689
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	62.803	59.823
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	543	1.642
Totaal materiële vaste activa	271.360	278.582
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :</i>		
	31-dec-19	31-dec-18
	x 1.000	x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	278.582	281.936
Bij: Investerings	24.415	21.824
Bij: Herwaarderings grond	0	919
Af: Afschrijvingen	29.853	27.735
Af: Desinvesteringen	143	0
Mutatie projecten OHW	-1.642	1.638
Boekwaarde per 31 december	271.360	278.582

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde balans.

Voor het mutatieoverzicht wordt verwezen naar paragraaf 5.1.16.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Deelnemingen	3.228	2.474
Overige vorderingen	3.298	3.491
Totaal financiële vaste activa	6.526	5.965

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	5.965	5.169
Bij: Resultaat deelnemingen	600	600
Bij: Inbreng deelnemingen	153	401
Bij: Verstrekte leningen	0	0
Af: Ontvangen aflossing leningen	-193	-205
Boekwaarde per 31 december	6.526	5.965

Toelichting:

De deelnemingen zijn Vijf Meren Kliniek B.V. en Transpaarne Holding B.V.

De inbreng in deelnemingen betreft de kapitaalstorting die is gedaan in de Vijf Meren Kliniek B.V.

Onder overige vorderingen bevinden zich onder meer de leningen aan Transpaarne Holding B.V. voor € 1,1 miljoen en aan Spaarnepark B.V. voor € 2,0 miljoen. In 2017 is een lening verstrekt aan Connect 4 Care B.V. van € 0,5 miljoen, welke jaarlijks met € 0,1 miljoen wordt afgelost.

Voor het mutatieoverzicht wordt verwezen naar paragraaf 5.1.17.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon. Vermelding van kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal belang	Eigen vermogen	Resultaat
--	-----------------------	--------------------	-------------------	-----------

Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:	x 1.000	%	x 1.000	x 1.000
Transpaarne Holding B.V. te Hoofddorp (100%) Gezondheidspreventie, ontwikkeling van (private) 2e lijn zorginitiatieven, innovatie en vastgoed	18	100%	2.929	666
Vijf Meren Kliniek B.V. te Haarlem (45%) Verlenen van medische zorg, met name Keel-, Neus- en Oorheelkundige zorg, en het verrichten van alle verdere behandelingen die hiermee verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn	153	45%	305	-69

Zeggenschapsbelangen	x 1.000	%	x 1.000	x 1.000
Onderlinge waarborg maatschappij Medirisk te Utrecht Verzekeraar medische aansprakelijkheid (cijfers uit jaarrekening 2018)	0	-	22.780	-6.577
Onderlinge waarborgmaatschappij Centramed B.A. Verzekeraar medische aansprakelijkheid (cijfers uit jaarrekening 2018)	0	0%	16.212	620
Stichting Apotheek der Haarlemse Ziekenhuizen Ziekenhuisapothek	0	-	12.318	1.087
Stichting Diaconessenhuis/Mariastichting tot steun a/h Interconfessioneel Spaarne Ziekenhuis De doelstelling is het Spaarne Gasthuis financieel bij te staan	0	-	3.943	-8

Belangen samen met dochtermaatschappijen:	x 1.000	%	x 1.000	x 1.000
SpaarnePark B.V. Het verkrijgen, beheren, (ver)huren, exploiteren, bezwaren en vervreemden van onroerende zaken en daarnaast het verstrekken van gelden aan derden en aan dochtermaatschappijen	18	100%	5.241	729

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	x 1.000	x 1.000
Medische middelen	1.777	2.154
Voedingsmiddelen	321	351
Totaal voorraden	<u>2.098</u>	<u>2.505</u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde balans.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	x 1.000	x 1.000
Onderhanden werk DBC-zorgproducten	48.234	45.953
Af: ontvangen voorschotten	-40.246	-36.814
Af: voorziening overfinanciering	-785	-2.832
Onderhanden werk PAAZ	1.185	1.554
Totaal onderhanden werk	<u>8.388</u>	<u>7.861</u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde balans.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

7. Debiteuren en overige vorderingen

	31-dec-19	31-dec-18
<i>De specificatie is als volgt:</i>	x 1.000	x 1.000
Vorderingen op debiteuren	18.183	24.664
Nog te factureren omzet DBC-zorgproducten	46.046	45.200
Overige vorderingen overlopende activa	5.194	5.057
Vooruitbetaalde bedragen	1.881	2.172
Nog te ontvangen bedragen	2.875	3.448
Vorderingen op gelieerde partijen	3.031	3.359
Totaal overige vorderingen	<u>77.210</u>	<u>83.900</u>

Toelichting:

De vorderingen op debiteuren zijn eind 2019 € 6,5 miljoen lager dan eind 2018. De stand ultimo 2019 is lager doordat in december 2018 meer facturaties hebben plaatsgevonden dan in december 2019 waardoor per afsluitmoment een hogere vordering resteert.

Op de vorderingen op debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht van € 0,8 miljoen (2018: € 0,7 miljoen).

Zie verder de toelichting bij de geconsolideerde balans.

9. Liquide middelen

	31-dec-19	31-dec-18
<i>De specificatie is als volgt:</i>	x 1.000	x 1.000
Bankrekeningen	45.342	41.000
Kassen	3	43
Gelden onderweg	-15	0
Totaal liquide middelen	<u>45.330</u>	<u>41.043</u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde balans.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

10. Groepsvermogen

	31-dec-19	31-dec-18
<i>Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:</i>	x 1.000	x 1.000

Kapitaal	4.066	4.066
Wettelijke reserve	4.649	5.255
Bestemmingsreserves	28.689	28.748
Bestemmingsfondsen	1.000	1.000
Algemene en overige reserves	115.867	108.661
Totaal eigen vermogen	<u>154.271</u>	<u>147.730</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-19 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-dec-19 x 1.000
Kapitaal	4.066	0	0	4.066
Totaal kapitaal	<u>4.066</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.066</u>

Wettelijke reserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-19 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-dec-19 x 1.000
Wettelijke reserve IVA	5.255	0	-606	4.649
Totaal wettelijke reserve	<u>5.255</u>	<u>0</u>	<u>-606</u>	<u>4.649</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-19 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-dec-19 x 1.000
Interconfessionele doelstellingen	764	-59	0	705
Herwaarderingsreserve	27.984	0	0	27.984
Totaal bestemmingsreserves	<u>28.748</u>	<u>-59</u>	<u>0</u>	<u>28.689</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-19 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-dec-19 x 1.000
Innovatiefonds	1.000	0	0	1.000
Totaal bestemmingsfondsen	<u>1.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.000</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-19 x 1.000	Resultaat- bestemming x 1.000	Overige mutaties x 1.000	Saldo per 31-dec-19 x 1.000
Reserves ziekenhuis (voorheen reserve aanvaardbare kosten)	108.661	6.600	606	115.867
Totaal algemene en overige reserves	<u>108.661</u>	<u>6.600</u>	<u>606</u>	<u>115.867</u>

Toelichting

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het eigen vermogen en de eventuele achtergestelde lening(en) die onder de langlopende schulden verwerkt zijn. Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2019 bedraagt € 154,3 miljoen (2018: € 147,7 miljoen).

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2019 en resultaat over 2019

<i>De specificatie is als volgt :</i>	Eigen Vermogen x 1.000	Resultaat x 1.000
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	154.271	6.541
SAHZ	11.740	1.034
SAHZ voorziening groot onderhoud classificeren onder vermogen	576	53
Steunstichting	3.943	-8
	<u>170.530</u>	<u>7.620</u>
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u><u>170.530</u></u>	<u><u>7.620</u></u>

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-19 x 1.000	Dotatie x 1.000	Onttrekking x 1.000	Vrijval x 1.000	Saldo per 31-dec-19 x 1.000
Voorziening uitkering jubilea	3.152	1.042	-238	0	3.956
Voorziening PLB overgangsregeling	213	0	-213	0	0
Reorganisatievoorziening	240	0	-6	-234	0
Voorziening rechtmatigheid en contractrisico's	5.943	3.307	-668	0	8.582
Voorziening medische risico's	1.468	1.013	-249	0	2.231
Fonds onderhoud Zuiderpoort & Velserspoort	0	0	0	0	0
Overige voorzieningen	1.407	128	-370	-375	791
Totaal voorzieningen	<u>12.424</u>	<u>5.490</u>	<u>-1.744</u>	<u>-609</u>	<u>15.560</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-19
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	3.299
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar en < 5 jaar)	10.706
Langlopend deel van de voorzieningen (>5 jaar)	1.555
	<u><u>15.560</u></u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde balans.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

12. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Schulden aan banken	143.461	168.713
Disagio op langlopende schulden	-1.432	-1.551
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>142.029</u>	<u>167.162</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Stand per 1 januari	190.373	191.533
Bij: nieuwe leningen	0	20.000
Af: aflossingen	21.659	21.159
Stand per 31 december	<u>168.714</u>	<u>190.373</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	25.253	21.659
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>143.461</u>	<u>168.713</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de lening als langlopend moet worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.)	25.253	21.659
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)	143.461	168.714
Hiervan langer dan 5 jaar	71.478	85.732

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde balans.

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19 x 1.000	31-dec-18 x 1.000
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Crediteuren	8.972	8.305
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	25.253	21.659
Belastingen en sociale premies	9.550	9.606
Schulden terzake pensioenen	677	698
Nog te betalen salarissen	26	3
Vakantiegeld	6.901	6.599
Vakantiedagen	3.988	3.814
Verplichting persoonlijk levensfase budget	23.876	22.244
Overige schulden	22.828	18.761
Schulden aan gelieerde partijen	3.557	4.023
Terugbetalingsverplichting zorgverzekeraars oude jaren	3.883	8.234
Nog te betalen kosten	879	1.041
Vooruitontvangen opbrengsten	89	499
Totaal overige kortlopende schulden	<u>110.478</u>	<u>105.486</u>

Toelichting:

De schulden aan gelieerde partijen betreft een verplichting aan SAHZ.
Voorts zie de toelichting bij de geconsolideerde balans.

5.1.15 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen € * 1.000	Kosten van onderzoek € * 1.000	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom € * 1.000	Kosten van goedwill die van derden is verkregen € * 1.000	Vooruitbe- talingen op immateriële activa € * 1.000	Totaal € * 1.000
Stand per 1 januari 2019						
- aanschafwaarde	0	8.189	12.138	506	0	20.833
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	2.933	4.637	316	0	7.886
Boekwaarde per 1 januari 2019	0	5.255	7.501	190	0	12.946
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	235	599	48	0	883
- herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	842	1.411	149	0	2.402
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugnane geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	0	-606	-813	-101	0	-1.519
Stand per 31 december 2019						
- aanschafwaarde	0	8.425	12.737	554	0	21.715
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	3.776	6.048	465	0	10.289
Boekwaarde per 31 december 2019	0	4.649	6.688	89	0	11.426
<i>Afschrijvingspercentage</i>		10%-20%	10%-33%	20,0%		

5.1.1.16 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA 2019

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen € * 1.000	Machines en installaties € * 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting € * 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetaling op materiële vaste activa € * 1.000	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa € * 1.000	Totaal € * 1.000
Stand per 1 januari 2019						
- aanschatwaarde	309.015	106.771	118.114	1.642	0	535.542
- cumulatieve afschrijvingen	126.587	72.082	58.291	0	0	256.960
Boekwaarde per 1 januari 2019	182.428	34.689	59.823	1.642	0	278.582
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	6.769	170	16.934	543	0	24.415
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	10.575	5.323	13.955	0	0	29.853
- geactiveerd onderhanden werk	0	0	0	1.642	0	1.642
- <i>terugnane geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschatwaarde	3.233	2.494	8.154	0	0	13.881
.cumulatieve afschrijvingen	3.233	2.494	8.154	0	0	13.881
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschatwaarde	411	0	0	0	0	411
cumulatieve afschrijvingen	269	0	0	0	0	269
per saldo	143	0	0	0	0	143
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-3.949	-5.153	2.979	-1.099	0	-7.222
Stand per 31 december 2019						
- aanschatwaarde	312.140	104.447	126.894	543	0	544.023
- cumulatieve afschrijvingen	133.661	74.911	64.092	0	0	272.664
Boekwaarde per 31 december 2019	178.479	29.536	62.802	543	0	271.360
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0%-10%	5%-10%	10%-20%	0,0%	0,0%	

5.1.17 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen € * 1.000	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen € * 1.000	Overige effecten € * 1.000	Vordering op grond van compensa- tieregeling € * 1.000	Overige vorderingen € * 1.000	Totaal € * 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2019						
Kapitaalstortingen	2.474	0	0	0	3.491	5.965
Resultaat deelnemingen	153	0	0	0	0	153
Ontvangen dividend	600	0	0	0	0	600
Inbreng deelneming	0	0	0	0	0	0
Verstrekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	-193	-193
Overige mutaties	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0
Goodwill	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2019	3.228	0	0	0	3.298	6.526

5.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2019 (enkelvoudig)

Leninggever	Jaar	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2018	Nieuwe leningen in 2019	Aflossingen in 2019	Restschuld 31 december 2019	Aflossing jaar t + 1	Restschuld 31 december 2020	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd (in jaren)	Aflossings wijze	rente wijz datum	zekerheden
ING	2002	6.500.000	20	banklening	4,98%	1.056.250	0	325.000	731.250	325.000	406.250	0	3	linear	nvt	
ABN	2002	6.500.000	20	banklening	4,98%	1.056.250	0	325.000	731.250	325.000	406.250	0	3	linear	nvt	
ING	2003	8.000.000	20	banklening	3,75%	1.800.000	0	400.000	1.400.000	400.000	1.000.000	0	4	linear	nvt	
ABN	2003	8.000.000	20	banklening	3,75%	1.800.000	0	400.000	1.400.000	400.000	1.000.000	0	4	linear	nvt	
ING	2004	9.000.000	20	banklening	2,95%	2.587.500	0	450.000	2.137.500	450.000	1.687.500	0	5	linear	nvt	
ABN	2004	9.000.000	20	banklening	2,95%	2.700.000	0	450.000	2.250.000	450.000	1.800.000	0	5	linear	nvt	
BNG	2005	20.000.000	25	banklening	3,56%	9.600.000	0	800.000	8.800.000	800.000	8.000.000	4.800.000	11	linear	nvt	borgstelling WIZ nr B001553
BNG	2005	30.000.000	20	banklening	3,47%	10.500.000	0	1.500.000	9.000.000	1.500.000	7.500.000	1.500.000	6	linear	nvt	borgstelling WIZ nr B001562
BNG	2005	40.000.000	40	banklening	3,88%	27.000.000	0	1.000.000	26.000.000	1.000.000	25.000.000	21.000.000	26	linear	17-11-35	borgstelling WIZ nr B001581
BNG	2006	6.000.000	20	banklening	4,32%	2.325.000	0	300.000	2.025.000	300.000	1.725.000	525.000	7	linear	nvt	borgstelling WIZ nr B002397
BNG	2006	12.000.000	20	banklening	4,32%	4.650.000	0	600.000	4.050.000	600.000	3.450.000	1.050.000	7	linear	nvt	borgstelling WIZ nr B002398
BNG	2006	7.000.000	25	banklening	4,38%	3.570.000	0	280.000	3.290.000	280.000	3.010.000	1.890.000	12	linear	nvt	borgstelling WIZ nr B002399
ABN	2007	8.000.000	30	banklening	5,09%	4.933.333	0	266.667	4.666.667	266.667	4.400.000	3.333.333	18	linear	nvt	
ING	2007	8.000.000	30	banklening	2,00%	4.741.881	0	259.829	4.482.052	259.829	4.222.222	3.182.906	18	linear	nvt	
ABN	2007	5.400.000	20	banklening	5,16%	2.295.000	0	270.000	2.025.000	270.000	1.755.000	675.000	8	linear	nvt	
ING	2007	5.400.000	20	banklening	2,00%	2.295.000	0	270.000	2.025.000	270.000	1.755.000	675.000	8	linear	nvt	
ABN	2007	13.000.000	20	banklening	5,13%	5.850.000	0	650.000	5.200.000	650.000	4.550.000	1.950.000	8	linear	nvt	
ING	2007	13.000.000	20	banklening	5,13%	5.850.000	0	650.000	5.200.000	650.000	4.550.000	1.950.000	8	linear	nvt	
ABN (vm Fortis Bank)	2008	14.000.000	30	banklening	5,15%	9.333.320	0	466.668	8.866.652	466.668	8.399.984	6.533.312	19	linear	pos/neg hyp.verki; pari passu; neg pledge	
BNG	2008	16.000.000	30	banklening	4,80%	10.666.667	0	533.333	10.133.333	533.333	9.600.000	7.466.667	19	linear	nvt	borgstelling WIZ nr B002488
ING	2010	5.600.000	30	banklening	4,90%	3.966.667	0	186.667	3.780.000	186.667	3.593.333	2.846.666	21	linear	nvt	
ABN	2010	5.600.000	30	banklening	4,90%	3.966.667	0	186.667	3.780.000	186.667	3.593.333	2.846.666	21	linear	nvt	
ABN-Amro: roll over lening *	2011	12.000.000	10	banklening	3,30%	7.500.000	0	600.000	6.900.000	600.000	6.300.000	0	2	linear	nvt	
ABN-Amro: roll over lening	2011	16.500.000	10	roll-over/swap	2,80%	4.537.500	0	1.650.000	2.887.500	1.650.000	1.237.500	0	2	linear	nvt	
ING: Euroflexlening	2011	16.500.000	10	euroflex	2,80%	4.537.500	0	1.650.000	2.887.500	1.650.000	1.237.500	0	2	linear	nvt	
ABN-Amro: roll over lening	2012	5.000.000	10	roll-over/swap	1,32%	2.000.000	0	500.000	1.500.000	500.000	1.000.000	0	3	linear	nvt	
ING: Euroflexlening	2012	5.000.000	10	euroflex	1,32%	2.000.000	0	500.000	1.500.000	500.000	1.000.000	0	3	linear	nvt	
ABN-Amro: roll over lening	2013	10.650.000	10	roll-over/swap	3,79%	8.754.645	0	361.020	8.393.625	361.020	8.032.605	0	4	linear	nvt	
NWB Bank	2013	10.000.000	25	banklening	3,09%	8.000.000	0	400.000	7.600.000	400.000	7.200.000	5.600.000	19	linear	nvt	borgstelling WIZ nr B003099
ABN-Amro	2015	6.000.000	7	banklening	2,80%	3.000.000	0	857.143	2.142.858	857.143	1.285.715	0	3	linear	22-03-20	
ING Bank	2015	18.000.000	7	banklening	2,80%	8.999.999	0	2.571.429	6.428.570	2.571.429	3.857.141	-3	3	linear	22-03-20	
ING	2018	20.000.000	10	banklening	1,98%	18.500.000	0	2.000.000	16.500.000	2.000.000	14.500.000	6.500.000	9	linear	nvt	
		190.373.178	0	21.659.422	168.713.756	25.252.756	143.463.000	71.477.883								

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten Zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	417.533	391.312
Overige zorgprestaties	2.933	3.050
Dienstverlening PAAZ	3.244	3.048
Totaal	<u>423.710</u>	<u>397.410</u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde resultatenrekening.

17. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingsfonds	17.473	18.061
Overige Rijkssubsidies	5.217	4.483
Totaal	<u>22.690</u>	<u>22.544</u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde resultatenrekening.

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Huur en service opbrengsten	12.044	10.952
Overige opbrengsten	6.375	5.281
Totaal	<u>18.419</u>	<u>16.233</u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde resultatenrekening.

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	x 1.000	x 1.000
Lonen en salarissen	142.954	133.214
Sociale lasten	36.909	33.424
Pensioenpremies	13.529	12.563
Andere personeelskosten	18.196	16.684
Doorberekende personeelskosten	-5.026	-4.928
Sub-totaal	206.563	190.957
Personeel niet in loondienst	11.246	8.750
Totaal personeelskosten	217.809	199.707
Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's)	3.110	3.051

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde resultatenrekening.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	x 1.000	x 1.000
Afschrijving Immateriële vaste activa	2.254	2.081
Afschrijving Materiële vaste activa	29.853	27.735
Afschrijving Financiële vaste activa	120	120
Afschrijving Goodwill	149	141
Totaal afschrijvingen	32.375	30.077

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde resultatenrekening.

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
	x 1.000	x 1.000
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Totaal	0	0

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde resultatenrekening.

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

22. Honorariumkosten vrijgevestigd medisch specialisten die aan de instelling voor medisch specialistische zorg declareren

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Vrijgevestigd medisch specialisten	59.812	57.237
Totaal	<u>59.812</u>	<u>57.237</u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde resultatenrekening.

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	10.680	10.535
Algemene kosten	25.320	25.613
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	95.755	86.143
Gebouw gebonden kosten	10.768	10.468
Totaal bedrijfskosten	<u>142.523</u>	<u>132.759</u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde resultatenrekening.

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	x 1.000	x 1.000
Rentebaten	0	0
Resultaat deelnemingen	600	538
Sub-totaal financiële baten	<u>600</u>	<u>538</u>
Rentelasten	-6.359	-7.353
Sub-totaal financiële lasten	<u>-6.359</u>	<u>-7.353</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-5.759</u>	<u>-6.815</u>

Toelichting:

Zie de toelichting bij de geconsolideerde resultatenrekening.

5.1.20 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Impact Coronavirus (COVID-19)

Inleiding Algemeen / Aard van de gebeurtenis

In december 2019 kwamen vanuit China berichten over een besmettelijk virus. Dit virus (COVID -19) zorgde begin 2020 voor veel patiënten en slachtoffers in China en in februari 2020 waren er de eerste patiënten en slachtoffers in Nederland. Begin maart 2020 nam de regering een aantal drastische maatregelen, waaronder het nagenoeg stilleggen van het openbare leven in geheel Nederland. De ziekenhuizen en UMC's stonden voor de taak om samen met ketenpartners in ROAZ-verband een grote groep corona-patiënten de noodzakelijke acute en intensieve zorg te verlenen. Gezien de grote besmettelijkheid van dit virus leidde dit tot drastische hygiëne-, en veiligheidsmaatregelen. Door de grote toeloop van corona-patiënten, de vereiste veiligheidsmaatregelen en de noodzakelijke inzet van IC-bedden, hebben ziekenhuizen en UMC's moeten besluiten een groot deel van de reguliere zorg, onderzoek en onderwijs niet uit te voeren, danwel uit te stellen. Als gevolg van de overheidsmaatregelen (intelligente lock-down en social distancing) worden ziekenhuizen en UMC's geconfronteerd met omzetting door vraaguitval en terughoudendheid bij patiënten om een beroep te doen op de ziekenhuiszorg.

In dit stadium zijn de gevolgen voor de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van ziekenhuizen en UMC's, en voor de exploitatieresultaten beperkt. Ziekenhuizen en UMC's blijven het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen volgen en blijven tegelijkertijd hun uiterste best doen activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten, zonder daarbij de gezondheid van de medewerkers in gevaar te brengen. Daardoor is sprake van extra investeringen en kosten voor het beschikbaar maken van ziekenhuiscapaciteit en aanschaf van apparatuur en beschermingsmiddelen voor het verplegen van Corona- en overige patiënten in sterk aangepaste omstandigheden. Zorgverzekeraars Nederland heeft na overleg met veldpartijen in brieven van 17 maart 2020 en 21 april 2020 continuïteitsgaranties geboden voor de basiszorginfrastructuur waartoe o.a. de ziekenhuizen en UMC's behoren. Met additionele bevoorschotting door de zorgverzekeraars tot contractwaarde en met additionele bekostiging van de meerkosten van de corona-uitbraak wordt de continuïteit van ziekenhuizen en UMC's gegarandeerd.

Ondanks de onzekerheden als gevolg van de Covid-19 uitbraak kunnen ziekenhuizen en UMC's gebruik maken van de steunmaatregelen die door Zorgverzekeraars Nederland worden aangeboden. Naast deze specifieke toezeggingen door zorgverzekeraars kan aanspraak worden gemaakt op landelijke regelingen, waaronder NOW en uitstel van betaling van fiscale heffingen. Op basis van de meest actuele inzichten op het moment van vaststellen van deze jaarrekening kunnen de financiële gevolgen van Covid-19 worden opgevangen binnen de kredietlimiet. Voor wat betreft de overeengekomen ratio's met de banken is sprake van onzekerheid die samenhangt met het nog niet bekend zijn van de precieze uitwerking van de financiële compensatie door zorgverzekeraars. Alles overziend is er naar huidig inzicht geen sprake van een materiële onzekerheid over de financiële continuïteit van ziekenhuizen en UMC's.

Specifieke toelichting

▪ *Het Coronavirus / impact op organisatie:*

Vanaf medio maart 2020 heeft Stichting Spaarne Gasthuis een aantal maatregelen genomen om de effecten van het COVID-19 virus te bewaken en te voorkomen, zoals het vormen van veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze patiënten en medewerkers.

De opvang van een zeer grote groep patiënten heeft de hoogste prioriteit. Er is zoveel mogelijk capaciteit ingezet om COVID-patiënten te behandelen. Daarbij is waar mogelijk IC capaciteit opgeschaald. Tevens is er afgeschaald op onder andere de electieve en niet-spoedeisende zorg, onderzoek en onderwijs. Op artsen en verpleegkundigen is een beroep gedaan om zoveel mogelijk extra uren te werken. Medewerkers in niet kritische functies zijn verzocht zoveel mogelijk thuis te werken.

▪ *Voorziene ontwikkelingen:*

Afhankelijk van de duur van deze crisis zal een grotere achterstand ontstaan in de reguliere patiëntenzorg. Maar ook in onderzoek en onderwijs. Op het moment dat het virus landelijk onder controle is, is een inschatting te maken van de totale achterstand en de wijze waarop dit kan worden ingelopen.

▪ *Risico's en onzekerheden:*

Tot het moment dat de crisis onder controle is, is het niet duidelijk wat het uiteindelijke beslag op de organisatie zal zijn. Op dit moment zijn er nog veel onzekerheden. Tijdens deze crisis werken veel medewerkers op de toppen van hun kunnen. Nog niet duidelijk is wat het eventuele effect daarvan kan zijn.

▪ *Genomen en voorziene maatregelen:*

Stichting Spaarne Gasthuis leeft de maatregelen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zo goed als binnen de mogelijkheden na. Met andere ziekenhuizen en UMC's is veelvuldig afstemming over verdeling van patiënten en beschikbaarheid medische apparatuur en medisch hulpmiddelen.

▪ *Impact op activiteiten:*

Door de hoge mate van urgentie voor corona- patiënten en de strenge veiligheidseisen is de reguliere productie vanaf begin maart aanzienlijk gedaald. Ook andere activiteiten, zoals onderzoeksprojecten en opleidingen, zijn aanzienlijk gereduceerd dan wel stopgezet.

5.1.20 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

vervolg gebeurtenissen na balansdatum

▪ *Steun van zorgverzekeraars en overheden:*

Op landelijk niveau zijn de koepels (NFU, NVZ en ZN) met elkaar overeengekomen passende financiële maatregelen te nemen. Dit betreft o.a. aanvullende bevoorschotting tot 100% passend bij de omvang van contractueel overeenkomen omzet, maar ook hoe om te gaan met meer- en minder kosten (zowel personeel, materiaal als geneesmiddelen) en meer- en minder omzet. De zorgverzekeraars hebben aan de ziekenhuizen en UMC's, bij brief d.d. 17 maart respectievelijk 21 april 2020, laten weten hen te ondersteunen, waarbij de beschikbaarheid en continuïteit van zorg op langere termijn zo goed mogelijk geborgd kan worden. Ook de minister van VWS heeft in zijn brief d.d. 15 april 2020 aan de Tweede Kamer laten weten dat de overheid de zorgsector in staat wil blijven stellen om te doen wat nodig is om voor de lange termijn de continuïteit van zorg en ondersteuning te borgen.

Op dit moment zijn de effecten op liquiditeit, resultaat en vermogen nog onvoldoende duidelijk.

Op basis van de intentie afspraak van de zorgverzekeraars en de minister, heeft Stichting Spaarne Gasthuis de verwachting dat de financiële risico's van deze crisis relatief beperkt blijven. Immers ziekenhuizen houden middels bevoorschotting voldoende liquiditeit en middels compensatie voor niet gederfde opbrengsten en extra gemaakte kosten kan een acceptabel bedrijfsresultaat over 2020 gerealiseerd worden. Op basis van de hierboven genoemde gemaakte afspraken vindt Stichting Spaarne Gasthuis de continuïteitsveronderstelling passend.

5.1.21 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Spaarne Gasthuis heeft de jaarrekening 2019 vastgesteld in de vergadering van 18 mei 2020.

De raad van toezicht van Stichting Spaarne Gasthuis heeft de jaarrekening 2019 goedgekeurd in de vergadering van 26 mei 2020.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.2.1.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

De heer I.N. van Schaik
Voorzitter raad van bestuur

Mevrouw M.A. Wetzels-Wansink
Lid raad van bestuur
(met ingang van 15/01/2019)

Mevrouw P. Hummelen-Dikker
Lid raad van bestuur
(met ingang van 01/01/2020)

De heer B.B. Schneiders
Voorzitter raad van toezicht

Mevrouw N.A. Vermeulen
Lid raad van toezicht

De heer T.G. Tiessen
Lid raad van toezicht

Mevrouw F.J.H. Dings
Lid raad van toezicht

Mevrouw F.G.M. van Ginneken-van 't Hullenaar
Lid raad van toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 16 lid 3c, dat de resultaatbestemming wordt vastgesteld door de raad van bestuur en goedgekeurd door de raad van toezicht.

5.2.2 Vestigingen

Hoofdvestiging Stichting Spaarne Gasthuis:
Locatie: Hoofddorp

Nevenvestigingen Stichting Spaarne Gasthuis:
Locatie: Haarlem Zuid
Locatie: Haarlem Noord
Locatie: Heemstede
Locatie: Hillegom
Locatie: Nieuw Vennep
Locatie: Velsen Noord

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Spaarne Gasthuis

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Spaarne Gasthuis te Hoofddorp gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Spaarne Gasthuis op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2019;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Spaarne Gasthuis (hierna: de organisatie) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van onzekerheden omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en onze controleverklaring daarbij zijn gebaseerd op de condities op het moment dat deze zijn opgemaakt. De situatie verandert van dag tot dag en leidt inherent tot onzekerheid. Ook Stichting Spaarne Gasthuis wordt met deze onzekerheid geconfronteerd, die is uiteengezet in de toelichting bij de Grondslagen (pagina 7) alsmede bij de toelichting van de Gebeurtenissen na balansdatum op pagina 58 t/m 59.